

รายงานความก้าวหน้างานวิจัย

ความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำ การอนุรักษ์และการใช้
ประโยชน์อย่างยั่งยืนในลุ่มน้ำลำปลายมาศ

Species Diversity of Aquatic Animals, Conservation and
Sustainable Utilization in Lumplaimas Basin

โดย

ผศ.ดร.พยอม รอตมงคลดี และคณะ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. 2556

“งานวิจัยยังไม่เสร็จสมบูรณ์ โปรดอย่านำไปใช้อ้างอิง”

รายงานความก้าวหน้างานวิจัย

ความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำ การอนุรักษ์และการใช้
ประโยชน์อย่างยั่งยืนในลุ่มน้ำลำปลายมาศ

Species Diversity of Aquatic Animals, Conservation and
Sustainable Utilization in Lumplaimas Basin

โดย

ผศ.ดร.พยอม รอตมงคลดี

นางสาวเมธาวิ รอตมงคลดี

นางงามตา โอภาสดี

นายจำนงค์ รอตมงคลดี

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. 2556

“งานวิจัยยังไม่เสร็จสมบูรณ์ โปรดอย่านำไปใช้อ้างอิง”

สารบัญ

หน้า

สารบัญ.....	(1)
สารบัญภาพ.....	(5)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	3
ขอบเขตประชากร.....	3
ขอบเขตพื้นที่.....	3
ขอบเขตเนื้อหา.....	3
กรอบแนวความคิดของการวิจัย.....	4
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง.....	5
รายงานการวิจัยเกี่ยวกับสัตว์น้ำที่ศึกษาในประเทศไทย.....	5
กุ้ง ปูและหอยน้ำจืด.....	5
ปลาน้ำจืด.....	6
รายงานเกี่ยวกับสัตว์น้ำที่ศึกษาในต่างประเทศ.....	6
กุ้ง ปูและหอยน้ำจืด.....	6
ปลาน้ำจืด.....	6
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย และสถานที่เก็บข้อมูล.....	9
วัสดุอุปกรณ์.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	9
การศึกษาบริบทชุมชน.....	9
การศึกษาบริบทของพื้นที่และระบบนิเวศ.....	9
การวิเคราะห์คุณภาพน้ำ.....	10
การศึกษาความหลากหลายของชนิดและการแพร่กระจายของสัตว์น้ำ.....	10
สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล.....	11

บทที่ 4 ผลการวิจัย และอภิปรายผล.....	12
ระบบนิเวศบริเวณแม่น้ำลำปลายมาศ.....	12
สภาพทั่วไปของแม่น้ำลำปลายมาศ.....	12
สภาพน้ำในแม่น้ำลำปลายมาศ.....	12
การใช้ประโยชน์จากแม่น้ำลำปลายมาศ.....	13
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์.....	13
แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน.....	13
ความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำ.....	14
กุ้งฝอย <i>Macrobrachium lanchesteri</i>	18
กุ้งก้ามลาย <i>Macrobrachium yui</i>	19
ปูลำห้วย <i>Siamthelphusa paviei</i>	19
ปูนา <i>Somanniathelphusa dugasti</i>	20
หอยขม <i>Filopaludina martensi cambodjensis</i>	21
หอยขม <i>Filopaludina martensi munensis</i>	21
หอยลาย <i>Filopaludina sumatrensis polygramma</i>	22
หอยโข่ง <i>Pila polita</i>	22
หอยโข่ง <i>Pila ampullacea</i>	23
หอยเชอรี่ <i>Pomacea canaliculata</i>	23
หอยเชอรี่ <i>Pomacea bridgesii</i>	24
หอยคัน <i>Lymnaea auricularia rubiginosa</i>	25
หอยลาย <i>Scabies phaselus</i>	25
หอยกาบ <i>Pilsbryconcha exilis exilis</i>	26
ปลาทราย <i>Chitala ornata</i>	26
ปลาสลัด <i>Notopterus notopterus</i>	27
ปลาชิวแก้ว <i>Clupeichthyes aesapnensis</i>	28
ปลาแปบ <i>Paralaubuca typus</i>	28
ปลาแปบ <i>Parachela siamensis</i>	29
ปลาชิวหนวดยาว <i>Esomus metallicus</i>	29
ปลาชิวหางแดง <i>Rasbora borapetensis</i>	30

ปลาชีวกวาย <i>Rasbora tornieri</i>	31
ปลาชีวหางกรรไกร <i>Rasbora trilineata</i>	31
ปลาเกล็ดถี่ <i>Thynnichthys thynnoides</i>	32
ปลาไส้ตันตาแดง <i>Cyclocheilichthys apogon</i>	33
ปลากะมั่ง <i>Puntioplites proctozysron</i>	33
ปลาตะเพียนทอง <i>Barbodes altus</i>	34
ปลาตะเพียนขาว <i>Barbodes gonionotus</i>	35
ปลาตะเพียนทราย <i>Puntius brevis</i>	35
ปลาเสือข้างลาย <i>Systemus partipentazona</i>	36
ปลาสร้อยนกเขา <i>Osteochilus hasselti</i>	37
ปลาพรหม <i>Osteochilus melanopleura</i>	37
ปลากระสุนจุด <i>Hampala dispar</i>	38
ปลาสร้อยปีกแดง <i>Henicorhynchus ornatipinnis</i>	39
ปลาสร้อยขาว <i>Henicorhynchus siamensis</i>	39
ปลาสร้อยลูกกล้วย <i>Labiobarbus siamensis</i>	40
ปลารากกล้วย <i>Acanthopsis thiemmethdi</i>	40
ปลาหมูขาว (หมูมัน) <i>Yasuhikotakia modesta</i>	41
ปลาหมูข้างลาย <i>Syncrossus helodes</i>	42
ปลาแขยงหิน <i>Pseudomystus siamensis</i>	42
ปลาแขยงใบข้าว <i>Mystus singaringan</i>	43
ปลาแขยงข้างลาย <i>Mystus mysticetus</i>	44
ปลากดเหลือง <i>Hemibagrus filamentus</i>	44
ปลาน้ำเงิน <i>Micronema apogon</i>	45
ปลาสยามพร <i>Ompok krattensis</i>	45
ปลาสวาย <i>Pangasius hypophthalmus</i>	46
ปลาตุ๊กตาด้าน <i>Clarias batrachus</i>	47
ปลาตุ๊กตอูย <i>Clarias macrocephalus</i>	47
ปลากระทุงเหว <i>Xenantodon cancila</i>	48
ปลาเข็ม <i>Dermogynys siamensis</i>	48

ปลาไหลนา <i>Monopterus albus</i>	49
ปลาหลด <i>Macrognathus siamensis</i>	50
ปลากระทิง <i>Mastacembelus favus</i>	50
ปลาแป้นแก้ว <i>Parambassis siamensis</i>	51
ปลาหมอช้างเหยียบ <i>Pristolepis fasciata</i>	52
ปลาตุ่มซี <i>Nandus oxyrhynchus</i>	52
ปลานิล <i>Oreochromis niloticus</i>	53
ปลาบู่ทราย <i>Oxyeleotris marmoratus</i>	54
ปลาหมอ <i>Anabas testudineus</i>	54
ปลากริมสี <i>Trichopsis pumila</i>	55
ปลากริมควาย <i>Trichopsis vittatus</i>	56
ปลากระดี่หม้อ <i>Trichogaster trichopterus</i>	56
ปลาสลิด <i>Trichogaster pectoralis</i>	57
ปลากัด <i>Betta smaragdina</i>	58
ปลาก้าง <i>Channa gachua</i>	58
ปลากระสง <i>Channa lucius</i>	59
ปลาชะโด <i>Channa micropeltes</i>	59
ปลาช่อน <i>Channa striata</i>	60
ปลาปักเป้าดำ <i>Monotreta fangi</i>	61
เอกสารอ้างอิง.....	68
ภาคผนวก.....	73

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ประเทศไทยในอดีตมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งป่าไม้และแหล่งน้ำต่าง ๆ ประกอบด้วยสัตว์ป่าที่เป็นสัตว์บกและสัตว์น้ำนานาชนิด ในปัจจุบันประเทศไทยมีการพัฒนาในหลายด้าน ทั้งในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น การผลิตสิ่งมีชีวิตที่ดัดแปลงสารพันธุกรรมจากการตัดต่อยีน (gene) ด้วยเทคนิคทางพันธุวิศวกรรม (Genetic Engineering) เรียกสิ่งมีชีวิตเหล่านี้ว่า GMOs (Genetically Modified Organisms) ซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตพันธุ์ดั้งเดิมหรือพันธุ์พื้นเมือง สุขภาพและอนามัยของมนุษย์ รวมทั้งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (พยอม รอตมงคลดี, 2547) ด้านอุตสาหกรรม เช่น การผลิตพลาสติก สารเคมีต่าง ๆ และสารเคมีปราบศัตรูพืช ด้านการเกษตรกรรม เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ การนำเทคนิคการเกษตรกรรมของประเทศทางตะวันตกมาใช้ การใช้สารเคมีปราบวัชพืช ยาฆ่าแมลง และการใช้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ รวมทั้งการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม การพัฒนาในหลายด้านเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เกิดปัญหามลพิษทางดิน น้ำและอากาศ มีสารพิษตกค้างในสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น รวมทั้งการขาดจิตสำนึกและการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของประชาชนในชุมชนและประเทศ ในการช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตในประเทศไทยลดน้อยลง

ลำปลายมาศเป็นลำน้ำสาขาของแม่น้ำมูล โดยมีต้นกำเนิดบริเวณเทือกเขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ลำปลายมาศมีความยาวประมาณ 200 กิโลเมตร ไหลผ่านอำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา อำเภอปะคำ นางรอง หนองกี่ ชำนิและอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วไหลลงสู่แม่น้ำมูลในเขตอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา ลุ่มน้ำลำปลายมาศมีพื้นที่ประมาณ 4,095 ตารางกิโลเมตร ลำปลายมาศเป็นแหล่งทรัพยากรประมงสำคัญของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณริมฝั่งลำน้ำ ซึ่งสามารถทำการประมงได้ตลอดปี นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำหลายชนิด ซึ่งในฤดูฝนสัตว์เหล่านี้จะแพร่กระจายไปตามลำน้ำสาขาสู่ท้องนาและแหล่งน้ำใกล้เคียง ทำให้บริเวณเหล่านี้มีความอุดมสมบูรณ์

สัตว์น้ำ ได้แก่ กุ้ง ปู หอยและปลาน้ำจืด นับว่าเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ เป็นแหล่งอาหารโปรตีนสำคัญที่เลี้ยงประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยนำไปประกอบอาหารชนิดต่าง ๆ รวมทั้งการถนอมและแปรรูปอาหาร เช่น การทำกุ้งจ่อม

ปลาเค็ม ปลาป่น ปลาร้า ปลาแห้ง ปลาต้ม ปลาจ่อม ฯลฯ ในปัจจุบันยังไม่เคยมีรายงานการศึกษาชนิดของสัตว์น้ำพวก กุ้ง ปู หอยและปลาน้ำจืดในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปประยุกต์ใช้ เช่น การเพาะเลี้ยงกุ้ง หอยหรือปลาบางชนิด เพื่อเพิ่มผลผลิต รวมทั้งเพื่อให้ชุมชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติบริเวณกลุ่มน้ำเพื่อใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

วัตถุประสงค์รวมของโครงการวิจัย

เพื่อให้ทราบระบบนิเวศ ความหลากหลายของชนิดและการแพร่กระจายของสัตว์น้ำในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากกลุ่มน้ำลำปลายมาศ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของชุมชน โรงเรียนและมหาวิทยาลัย ในการถ่ายทอดความรู้ การอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลบริบทชุมชน ของชุมชนในพื้นที่วิจัยบริเวณริมฝั่งกลุ่มน้ำลำปลายมาศ
2. เพื่อให้ทราบระบบนิเวศและคุณภาพน้ำในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ
3. เพื่อให้ชุมชน โรงเรียนและมหาวิทยาลัย ร่วมกันศึกษาทราบความหลากหลายของชนิดและการแพร่กระจายของสัตว์น้ำพวกกุ้ง ปู หอยและปลาน้ำจืดในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ
4. เพื่อให้ทราบชนิดของเครื่องมือที่ทำการประมง
5. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างชุมชน โรงเรียนและมหาวิทยาลัย ในการถ่ายทอดความรู้ อนุรักษ์ พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ชุมชน โรงเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทราบข้อมูลเกี่ยวกับระบบนิเวศ การใช้ประโยชน์และข้อมูลความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำพวกกุ้ง ปู หอยและปลาในกลุ่มน้ำลำปลายมาศและเกิดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2. ทราบข้อมูลเครื่องมือประมงและการแพร่กระจายของสัตว์น้ำพวกกุ้ง ปู หอยและปลา
ในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ

3. ได้เครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน โรงเรียนและมหาวิทยาลัย ในการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ และการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

4. เป็นฐานข้อมูลในการวิจัยและวางแผนพัฒนาต่อไป

การเผยแพร่โครงการวิจัย โดยเผยแพร่ในการประชุมวิชาการของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รวมทั้งลงในวารสารทางวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับ เช่น Kasetart Journal

ขอบเขตของโครงการวิจัย

โครงการวิจัยมีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตประชากร

1.1 ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นดังต่อไปนี้

1.1.1 บ้านเยี้ยม่วง ตำบลหนองคู อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

1.1.2 ชุมชนบ้านธารทอง ตำบลชุมพวง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดนครราชสีมา

1.2 นักเรียนและครู

โรงเรียนจันทราวาส (ศุภราชบุรีวิทยา) ตำบลลำปลายมาศ อำเภอลำปลายมาศ
จังหวัดบุรีรัมย์

1.3 นักศึกษาและอาจารย์

1.3.1 สาขาชีววิทยาประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ตำบลในเมือง อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์

1.3.2 สาขาประมง คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

2. ขอบเขตพื้นที่

ลุ่มน้ำลำปลายมาศ ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา

3. ขอบเขตเนื้อหา

3.1 ฐานข้อมูลด้านบริบทชุมชน นิเวศวิทยาและสิ่งแวดล้อม

3.2 ศึกษาคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำลำปลายมาศ

3.2 ศึกษาเครื่องมือประเมิน ความหลากหลายของชนิดและการแพร่กระจายของสัตว์น้ำ
พวกกุ้ง ปู หอยและปลาในลุ่มน้ำลำปลายมาศ ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา

3.3 ส่งเสริมวิถีชีวิตเชิงนิเวศวิทยาเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรแหล่งน้ำและการใช้ประโยชน์
จากความหลากหลายทางชีวภาพ

กรอบแนวความคิดของการวิจัย

การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research, PAR)

ความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม

ภูมิปัญญาชาวบ้าน

เครือข่ายการเรียนรู้

การอนุรักษ์และบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในด้านความหลากหลายของชนิด หรืออนุกรมวิธาน (Taxonomy) ของสัตว์น้ำที่พบในประเทศไทย และในต่างประเทศที่อยู่บริเวณใกล้เคียงนั้น ได้มีรายงานการสำรวจดังนี้

รายงานการวิจัยเกี่ยวกับสัตว์น้ำที่ศึกษาในประเทศไทย

กุ้ง ปูและหอยน้ำจืด

มีดังต่อไปนี้

Suvatti (1937) รายงานพบกุ้งน้ำจืดในประเทศไทย จำนวน 8 ชนิด

พิมลพรรณ ลีวัฒนากุล (2518) ศึกษาอนุกรมวิธานกุ้งพาลีโมนีดในประเทศไทย พบ 12 ชนิด ต่อมา ประจวบ หล้าอุบล (2523) ศึกษากุ้งน้ำจืดในภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกและภาคใต้ พบ 9 ชนิด คือ *Macrobrachium lanchesteri*, *M. rosenbergii*, *M. equidens*, *M. idae*, *M. sintangense*, *M. esculensis*, *M. asperulum*, *M. nipponense*, *Palaemon styliferus*

สุภาพ ณ นคร และคณะ (2542) ศึกษาความหลากหลายของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่ใช้เป็นอาหารในจังหวัดขอนแก่น พบกุ้งน้ำจืด 1 ชนิด คือ *Macrobrachium lanchesteri* ปูนา 1 ชนิด คือ *Esanthelephusa dugasti* และหอยน้ำจืด 9 ชนิด คือ *Filopaludina cambodjensis*, *F. martensi*, *F. munensis*, *Pila pesmel*, *P. polita*, *Pomeacea* sp., *Corbicula* sp., *Scabies crispata*, *Pilsbryconcha exilis*

Naiyanetr (1994a) รายงานปูน้ำจืดที่พบในประเทศไทย 3 ชนิด คือ *Dromothelephusa namuan*, *D. nayung*, *D. phrae* ในปีเดียวกัน Naiyanetr (1994b) รายงานปูนาสกุลใหม่ ที่พบในประเทศไทย 3 สกุล คือ *Sayamia*, *Esanthelephusa*, *Chulathelephusa*

พยอม รอตมมงคลดี และสำลวน ศาลางาม (2545) ศึกษาความหลากหลายของชนิดหอยน้ำจืด ในเขตอำเภอเมืองและอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบจำนวน 11 ชนิด ในปีเดียวกัน พยอม รอตมมงคลดี และอัมพวัน ชำนิพันธ์ (2545) ศึกษาความหลากหลายของชนิดหอยน้ำจืดในเขตอำเภอชำนิและอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ พบจำนวน 8 ชนิด

ปลาน้ำจืด

มีดังต่อไปนี้

Smith (1945) รายงานปลาน้ำจืดในประเทศไทยไว้ในหนังสือ The Freshwater Fishes of Siam, or Thailand จำนวน 51 วงศ์ (Family) 209 สกุล (Genus) 555 ชนิด (Species)

Vidthayanon (1993) รายงานการปรับปรุงอนุกรมวิธานของปลา catfish ที่จัดอยู่ในวงศ์ Pangasiidae จำนวน 2 สกุล 21 ชนิด โดยศึกษาตัวอย่างที่เก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์หลายแห่ง รวมทั้งศึกษาตัวอย่างในประเทศไทย

วรพล เองวานิช ธวัช ชินราศี อรวรรณ ชินราศี และวาที คงบรรทัด (2541) ศึกษาความหลากหลายของชนิดของปลาในอันดับเปอร์ซิฟอร์เมสในแม่น้ำชีของจังหวัดมหาสารคาม พบจำนวน 12 ชนิด ต่อมา ธงชัย จำปาศรี (2542) ศึกษาอนุกรมวิธานของปลาในแม่น้ำยมและลำน้ำสาขา พบจำนวน 28 วงศ์ 144 ชนิด นอกจากนี้ ประพาส โฉลกพันธ์รัตน์ (2545) ศึกษาประชากรปลาในแม่น้ำพอง พบจำนวน 18 วงศ์ 51 ชนิด

สถาบันประมงน้ำจืดแห่งชาติ (2554) รายงานการแพร่กระจายของพันธุ์ปลาน้ำจืด ในประเทศไทย โดยรายงานชนิดของปลาในแม่น้ำมูล จังหวัดอุบลราชธานี ในปี พ.ศ. 2498 พบจำนวน 108 ชนิด

พยอม รอตมงคลดี จำนงค์ รอตมงคลดี และงามตา โอภาสดี (2552) ศึกษาความหลากหลายของชนิดปลาน้ำจืดในแม่น้ำมูล ในเขตอำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ พบจำนวน 22 วงศ์ 54 สกุล 77 ชนิด

รายงานเกี่ยวกับสัตว์น้ำที่ศึกษาในต่างประเทศ

กุ้ง ปูและหอยน้ำจืด

ดังต่อไปนี้

ในประเทศมาเลเซีย Ng (1985) รายงานกุ้งน้ำจืด 2 ชนิด คือ *Macrobrachium pilimanus*, *Caridina typus* และปูน้ำจืด 3 ชนิด คือ *Stoliczia (Johora) tiomanensis tiomanensis*, *S. (J.) tiomanensis counsilmant*, *S. (J.) punicea* ที่พบใน Pulau Tioman ต่อมา Chong and Khoo (1987) พบกุ้งชนิดใหม่ คือ *Macrobrachium ahkowi* รวมทั้ง Chong, Khoo and Ng (1987) พบกุ้งชนิดใหม่ คือ *Macrobrachium nipponense* ใน Gunong Pulai นอกจากนี้ Ng (1995) สำรวจกุ้งและปูน้ำจืดในซาราวัก (Sarawak) พบกุ้ง 6 ชนิด และปู 4 ชนิด

ในประเทศสิงคโปร์ Ng (1990) สำรวจกุ้งน้ำจืด พบ 17 ชนิด

ปลาน้ำจืด

ดังต่อไปนี้

Rainboth (1996a) สำรวจปลาน้ำจืด cyprinid fish ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบปลาสกุลใหม่ คือ *Hypsibarbus* จำนวน 12 ชนิด

Hee and Rainboth (1999) รายงานปลาน้ำจืด bagrid catfish ที่พบใน Indochina สกุล *Hemibagrus* จำนวน 6 ชนิด คือ *H. filamentus*, *H. hoevenii*, *H. nemurus*, *H. wyckii*, *H. wyckioides* และปลาชนิดใหม่ (new species) คือ *H. spilopterus*

ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว Robert (1998) รายงานปลา sisorid catfish ชนิดใหม่ คือ *Pseudecheneis sympelvicus* ในลุ่มแม่น้ำโขง ในปีต่อมา Robert (1999) พบปลา cyprinid สกุล *Tor* ในลุ่มแม่น้ำโขง 3 ชนิด คือ *T. tambra*, *T. sinensis* และปลาชนิดใหม่ คือ *T. ater* นอกจากนี้ Chen and Kottelat (2003) พบปลา goby ชนิดใหม่ 3 ชนิด คือ *Rhinogobius milleri*, *R. nammaensis*, *R. vermiculatus* ในปีต่อมา Ng (2004) รายงานปลา glyptosternine catfish คือ *Oreoglanis macronemus*

ในประเทศกัมพูชา Kottelat (1985) รายงานการสำรวจปลาน้ำจืดที่พบ จำนวน 27 วงศ์ 127 สกุล 228 ชนิด รวมทั้ง Rainboth (1996b) รายงานปลาในแม่น้ำโขง ประมาณ 500 ชนิด ไว้ในหนังสือ *Fishes of the Cambodian Mekong*

ในสหภาพพม่า Ng (2005) รายงานปลา catfish ชนิดใหม่ ในแม่น้ำ Irrawaddy คือ *Amblyceps carinatum* ต่อมา Robert (2007) รายงานปลาน้ำจืดสกุลใหม่ คือ *Celestichthys* และชนิดใหม่ คือ *C. margaritatus* ที่สำรวจพบในลุ่มน้ำ Salween

ในประเทศสิงคโปร์ Alfred (1966) รายงานปลาน้ำจืดที่พบ จำนวน 18 วงศ์ 39 สกุล 66 ชนิด

ในสาธารณรัฐประชาชนจีน Zhou, Pan and Kottelat (2005) รายงานปลาที่พบในจังหวัด Yunnan จำนวน 5 ชนิด คือ *Garra imberba*, *G. caudofasciata*, *G. micropulvinus*, *Discogobio yunnanensis*, *D. brachyphysallidos* ต่อมา Zhang (2006) สำรวจพบปลา silurid fish ในลุ่มแม่น้ำ Irrawaddy คือ *Garra rotundinasus* นอกจากนี้ Zhou, et al., (2006) สำรวจปลาในลุ่มน้ำ Salween (Nujiang) ซึ่งเป็นสาขาของแม่น้ำ Irrawaddy พบปลา catfish ชนิดใหม่ คือ *Pseudexostoma longipterus*

ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม Motomura and Tsukawaki (2006) รายงานปลา threadfin ชนิดใหม่ในแม่น้ำโขง คือ *Polynemus bidentatus*

ในประเทศมาเลเซีย Nyanti, Yee and Adha (1999) ศึกษาปลาน้ำจืดในซาราวัก พบจำนวน 7 วงศ์ 19 สกุล 24 ชนิด นอกจากนี้ Rahim, Long and Abang (2002) สำรวจปลาในแม่น้ำ

หลายสายใน Crocker Range National Park พบจำนวน 4 วงศ์ 7 สกุล 17 ชนิด ต่อมา Chen and Tan (2005) รายงานการปลาใน Pulau Tioman พบปลา goby ชนิดใหม่ คือ *Stiphodon aureorostrum*

ในประเทศอินโดนีเซีย Ng and Rachmatika (1999) รายงานการสำรวจปลา catfish ใน Bentuang Karimun National Park, Kalimantan พบจำนวน 5 วงศ์ 12 สกุล 15 ชนิด ในจำนวนนี้พบปลาชนิดใหม่ คือ *Pseudomystus flavipinnis* ต่อมา Ng, Wirjoatmodjo and Hadiaty (2004) รายงานปลา silurid catfish ชนิดใหม่ ทางตอนเหนือของสุมาตรา (Sumatra) คือ *Kryptopterus piperatus* ในปีเดียวกัน Ng and Tan (2004) พบปลา silurid catfish ชนิดใหม่ในบอร์เนียว ประเทศอินโดนีเซีย คือ *Ompok platyrhynchus* นอกจากนี้ Ng and Rachmatika (2005) พบปลา rheophilic catfish ชนิดใหม่ในบอร์เนียว (Borneo) คือ *Glyptothorax exodon*

ในประเทศฟิลิปปินส์ Cervancia and Kotellat (2007) สำรวจปลาในลุ่มแม่น้ำ Abogan และ Barbacan พบปลาชนิดใหม่ คือ *Cyclocheilichthys schoppeae*

ผลจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ายังไม่เคยมีรายงานการศึกษาความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำพวกกุ้ง ปู หอยและปลาน้ำจืดในลุ่มน้ำลำปลายมาศ นอกจากนี้ สัตว์น้ำพวกกุ้ง ปู หอยและปลาน้ำจืด นับว่าเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและวิถีชีวิตของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแหล่งอาหารโปรตีนที่สำคัญของประชาชน ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำพวกกุ้ง ปู หอยและปลาน้ำจืดในลุ่มน้ำลำปลายมาศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปประยุกต์ใช้ เช่น การเพาะเลี้ยงกุ้ง หอยหรือปลาบางชนิดเพื่อเพิ่มผลผลิต รวมทั้งเพื่อให้ชุมชนในท้องถิ่น ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย และสถานที่เก็บข้อมูล

วัสดุอุปกรณ์

วัสดุอุปกรณ์และสารเคมีที่ใช้ในศึกษาวิจัย เก็บตัวอย่าง เก็บรักษาตัวอย่างและวิเคราะห์คุณภาพน้ำ มีดังต่อไปนี้

1. ขวดแก้วและถังพลาสติกสำหรับใส่ตัวอย่าง
2. เวอร์เนีย (vernier)
3. ปีกเกอร์ (beaker) และกระบอกตวง
4. เทอร์โมมิเตอร์ (thermometer)
5. เครื่องมือวัดค่าความโปร่งแสงของน้ำหรือเซคิติดิสก์ (Secchi disc)
6. เครื่องวัดปริมาณออกซิเจนในน้ำและชุดสารเคมีสำหรับวิเคราะห์คุณภาพน้ำ
7. อุปกรณ์การจับสัตว์น้ำ
8. กล้องถ่ายรูป
9. ฟอรัมาลิน (formalin) 10% และเอทานอล (ethanol) 70%
10. ถังน้ำแข็งสำหรับเก็บรักษาตัวอย่างสัตว์น้ำ
11. ภาชนะและอุปกรณ์เลี้ยงสัตว์น้ำ

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

การศึกษาบริบทชุมชน

ดำเนินการโดยการสำรวจชุมชนเป้าหมาย แนะนำโครงการพูดคุย สนทนากลุ่ม สัมภาษณ์ รวมทั้งศึกษาจากเอกสารและแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

การศึกษาบริบทของพื้นที่และระบบนิเวศ

ดำเนินการโดยการออกสำรวจ สังเกต สัมภาษณ์และทำการสำรวจพื้นที่ร่วมกับชุมชน

การวิเคราะห์คุณภาพน้ำ

ทำการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ เช่น อุณหภูมิ ค่าความโปร่งแสง ความเป็นกรดเบส (pH) และปริมาณออกซิเจน (ค่า DO) เดือนละ 1 ครั้ง

การศึกษาความหลากหลายของชนิดและการแพร่กระจายของสัตว์น้ำ

แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บตัวอย่าง

เก็บตัวอย่างกุ้ง ปู หอยและปลาน้ำจืดในลุ่มน้ำลำปลายมาศ จำนวน 4 สถานี เดือนละ 1 ครั้งและร่วมมือกับชาวบ้านที่ทำการประมงในพื้นที่ ให้ร่วมเก็บรวบรวมตัวอย่างสัตว์น้ำที่พบในการทำประมง นำตัวอย่างสัตว์น้ำมาบันทึกภาพ บันทึกสีและลักษณะภายนอก รวมทั้งวัดขนาด

2. การเก็บรักษาตัวอย่าง

นำตัวอย่างที่เก็บได้จากแหล่งสำรวจมาล้างทำความสะอาด โดยตัวอย่างกุ้ง ปูและปลานำมาเก็บรักษาไว้ในฟอร์มาลิน (formalin) 10% หรือเอทานอล (ethanol) 70% ส่วนหอยเก็บเฉพาะส่วนเปลือก นำตัวอย่างมาเก็บรักษาไว้ ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

3. การจำแนกชนิด

การจำแนกชนิดของสัตว์น้ำโดยใช้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 3.1 กุ้งน้ำจืดโดยใช้หลักเกณฑ์ของ Jayachandran (2001)
- 3.2 ปูน้ำจืดโดยใช้หลักเกณฑ์ของ Naiyanetr (1994a, 1994b), Chuensri (1973)
- 3.3 หอยน้ำจืดโดยใช้หลักเกณฑ์ของ Brandt (1974), Thompson (2004)
- 3.4 ปลาน้ำจืดโดยใช้หลักเกณฑ์ของ Smith (1945), Vidthayanon (1993),

Rainboth (1996b)

สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บตัวอย่างสัตว์น้ำในกลุ่มน้ำจืดในบึง ในบริเวณ 4 สถานี ดังต่อไปนี้

1. บ้านหนองโสบ่ด ตำบลหนองโสบ่ด อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ (สถานีที่ 1)
2. บ้านโคกสะอาด ตำบลขำนิ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ (สถานีที่ 2)
3. บ้านเขี้ยวม่วง ตำบลหนองคู อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ (สถานีที่ 3)
4. ชุมชนบ้านธารทอง ตำบลชุมพวง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดนครราชสีมา (สถานีที่ 4)

นำตัวอย่างมาเก็บรักษาและจำแนกชนิด ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ระบบนิเวศบริเวณแม่น้ำลำปลายมาศ

สภาพทั่วไปของแม่น้ำลำปลายมาศ

แม่น้ำลำปลายมาศบริเวณที่ทำการศึกษ เป็นส่วนที่แม่น้ำไหลผ่านบริเวณที่ราบ ซึ่งมีทั้งบริเวณที่เป็นนาข้าว ไร่มัน ไร่อ้อย สวนผลไม้ สวนป่าและชุมชน มีบางบริเวณเท่านั้นที่ยังคงสภาพเป็นป่าไม้ธรรมชาติและพื้นที่ราบต่ำซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่ชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน แม่น้ำลำปลายมาศมีลักษณะคดเคี้ยวมากบางแห่ง มีเกาะอยู่ในบริเวณกลางลำน้ำ มีทั้งเกาะแก่งที่มีขนาดเล็กและบางแห่งมีขนาดใหญ่มาก สภาพฝั่งแม่น้ำบางบริเวณมีลักษณะสูงชันและเกิดการกัดเซาะพังทลายในฤดูฝน บางบริเวณมีลักษณะเป็นทางลาด ลักษณะของดินมีทั้งดินเหนียว โคลนและดินทราย ระบบนิเวศบริเวณลำน้ำและชายฝั่งมีความหลากหลายค่อนข้างมาก เนื่องจากลักษณะของฝั่งแม่น้ำและดินมีความแตกต่างกัน พื้นที่ท้องน้ำมีสภาพและความลึกของน้ำต่างกัน ทำให้สภาพการไหลของน้ำในแต่ละบริเวณแตกต่างกันด้วย

ตลอดลำน้ำที่ทำการศึกษา ตั้งแต่บ้านหนองโบสถ์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ถึงบ้านธารทอง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดนครราชสีมา ระบบนิเวศบริเวณแม่น้ำลำปลายมาศมีความหลากหลาย ทั้งในลำน้ำและบริเวณริมฝั่ง เนื่องจากมีสภาพพื้นที่ ความกว้าง ความลึกและสภาพภูมิประเทศที่แตกต่างกันตามธรรมชาติหลายแบบ แม่น้ำลำปลายมาศจึงเป็นที่อยู่อาศัย ที่วางไข่หาอาหารและหลบซ่อนของสัตว์น้ำได้เป็นอย่างดี ทำให้มีความหลากหลายของสัตว์น้ำสูงตามไปด้วย

สภาพน้ำในแม่น้ำลำปลายมาศ

น้ำในแม่น้ำลำปลายมาศค่อนข้างขุ่นในฤดูฝนและใสในฤดูแล้ง มีค่าความโปร่งแสงอยู่ระหว่าง 32 - 84 เซนติเมตร เนื่องจากในฤดูฝนระดับน้ำค่อนข้างลึกและไหลเร็ว ส่วนในฤดูแล้งระดับน้ำค่อนข้างตื้นและไหลช้า ค่าความเป็นกรดเบส (pH) อยู่ระหว่าง 6.4 - 8.5 ปริมาณออกซิเจน (DO) อยู่ระหว่าง 5.4 - 8.2 มิลลิกรัม/ลิตร และอุณหภูมิอยู่ระหว่าง 23 - 34 องศาเซลเซียส

การใช้ประโยชน์จากแม่น้ำลำปลายมาศ

ประชาชนที่อาศัยในบริเวณแม่น้ำลำปลายมาศและหมู่บ้านใกล้เคียงได้ใช้ประโยชน์จากแม่น้ำลำปลายมาศ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค
2. ใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม เช่น ทำนา เพาะปลูกพืชผัก พืชไร่และเลี้ยงสัตว์
3. ใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำ เช่น กุ้ง ปู หอย ปลา เพื่อเป็นอาหารและเพื่อจำหน่าย รวมทั้งมีการแปรรูปและถนอมอาหาร เช่น การทำปลาร้า ปลาจ่อม ปลาแห้ง ปลาป่นและปลาเค็ม เป็นต้น
4. ใช้พืชเพื่อเป็นอาหารและจำหน่าย
5. ใช้แม่น้ำเป็นประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ โดยการมีส่วนร่วมของภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้

1. นักเรียนจากโรงเรียนจันทราวาส (ศุภราชบุรีวิทยา) ตำบลลำปลายมาศ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ชาวประมง เยาวชน และชาวบ้านที่สนใจได้เข้าร่วมเรียนรู้ โดยออกฝึกปฏิบัติภาคสนาม ในการวิเคราะห์คุณภาพน้ำ คือ อุณหภูมิ ความโปร่งแสง ความเป็นกรดเบส (pH) และปริมาณออกซิเจน (DO) รวมทั้งการศึกษาทรัพยากรชีวภาพ คือสัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ปลา กุ้ง ปู และหอย โดยอาศัยชาวบ้านและชาวประมงพื้นบ้านเป็นผู้ร่วมให้ข้อมูล ความรู้และเรียนรู้ร่วมกัน
2. ได้จัดทำเอกสารเสริมความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บริเวณแม่น้ำลำปลายมาศ เผยแพร่ให้โรงเรียนและชาวบ้านในชุมชนได้ศึกษาและเรียนรู้

แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

จากการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ร่วมกับโรงเรียน และชุมชน ทำให้นักเรียน เยาวชน ชาวประมงและชาวชุมชนเห็นความสำคัญของการป้องกัน การอนุรักษ์และการพัฒนาบริเวณแม่น้ำลำปลายมาศ เพื่อใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน จึงเริ่มมีการรวมตัวกัน เพื่อดูแลรักษาสุขภาพแวดล้อมของแหล่งน้ำและบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ รวมทั้งหาแนวทางกำหนด ข้อตกลงในการทำประมงเพื่อการอนุรักษ์สัตว์น้ำเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำ

จากการศึกษาความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำในแม่น้ำลำปลายมาศ ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา พบสัตว์น้ำที่ได้จำแนกชนิดแล้วดังนี้ กุ้ง 2 ชนิด (ภาพที่ 1) ปู 2 ชนิด (ภาพที่ 2) หอยกาบเดี่ยว 8 ชนิด (ภาพที่ 3) หอยกาบคู่ 2 ชนิด (ภาพที่ 4) และปลา 56 ชนิด (ภาพที่ 5) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

Phylum Arthropoda

Class Crustacea

Order Decapoda

Family Palaemonidae

Macrobrachium lanchesteri

M. yui

Family Parathelphusidae

Siamthelphusa paviei

Somanniathelphusa dugasti

Phylum Mollusca

Class Gastropoda

Order Mesogastropoda

Family Viviparidae

Filopaludina martensi cambodjensis

F. martensi munensis

F. sumatrensis polygramma

Family Ampullariidae

Pila polita

P. ampullacea

Pomacea canaliculata

P. bridgesii

Family Lymnaeidae

Lymnaea auricularia rubiginosa

Class Pelecypoda

Order Schizodonta

Family Amblemidae

Scarbies phaselus

Pilsbryoconcha exilis exilis

Phylum Chordata

Class Osteichthyes

Order Osteoglossiformes

Family Notopteridae

Chitala ornata

Notopterus notopterus

Order Clupeiformes

Family Clupeidae

Clupeichthys aesapnensis

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Paralaubuca typus

P. siamensis

Esomus metallicus

Rasbora borapetensis

R. tornieri

R. trilineata

Thynnichthys thynnoides

Cyclocheilichthys apogon

Puntioplites proctozysron

Barbodes altus

B. gonionotus

Puntius brevis

Systemus partipentazona

Osteochilus hasselti

O. melanopleura

Hampala dispar

Henicorhynchus ornatipinnis

H. siamensis

Labiobarbus siamensis

Family Cobitidae

Acanthopsis thiemmethdi

Yasuhikotakia modesta

Syncrossus helodes

Order Siluriformes

Family Bagridae

Pseudomystus siamensis

Mystus singaringan

M. mysticetus

Hemibagrus filamentus

Family Siluridae

Micronema apogon

Ompok krattensis

Family Pangasiidae

Pangasius hypophthalmus

Family Clariidae

Clarias batrachus

C. macrocephalus

Order Beloniformes

Family Belonidae

Xenentodon cancila

Family Hemirhamphidae

Dermogynys siamensis

Order Synbranchiformes

Family Synbranchidae

Monopterus albus

Family Mastacembelidae

Macrognathus siamensis

Mastacembelus faves

Order Perciformes

Family Ambassidae

Parambassis siamensis

Family Nandidae

Pristolepis fasciata

Nandus oxyrhynchus

Family Cichlidae

Oreochromis niloticus

Family Eleotrididae

Oxyeleotris marmoratus

Family Anabantidae

Anabas testudineus

Family Belontiidae

Trichopsis pumila

T. vittatus

Trichogaster trichopterus

T. pectoralis

Betta smaragdina

Family Channidae

Channa gachua

C. lucius

C. micropeltes

C. striata

Order Tetraodontiformes

Family Tetraodontidae

Monotreta fangi

กุ้งฝอย *Macrobrachium lanchesteri*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Arthropoda

Subphylum Mandibulata

Class Crustacea

Subclass Malacostraca

Order Decapoda

Family Palaemonidae

Macrobrachium lanchesteri

รูปร่างลักษณะ กุ้งฝอย *M. lanchesteri* ลำตัวเป็นรูปทรงกระบอกเรียวยาว ค่อนข้างใส และแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนหัว ออกและท้อง ส่วนหัวมี 5 ปล้องและส่วนอกมี 8 ปล้อง ที่เชื่อมรวมกัน มีเปลือกบางลักษณะเรียบห่อหุ้มลำตัวบริเวณด้านบน และยื่นลงมาคลุมส่วนเหงือกที่บริเวณด้านข้าง บริเวณด้านหน้าของเปลือกมีส่วนที่ยื่นยาวออกไปด้านหน้าและมีลักษณะค่อนข้างตรง เรียกว่า กรี (rostrum) ส่วนปลายของกรีมี่ลักษณะเรียวแหลม ด้านข้างของกรีมี่ลักษณะค่อนข้างแบน ความยาวของกรีเท่ากับ ความยาวของแผ่นหนวดคู่ที่ 2 ด้านบนของกรีมี่มีฟัน 5 - 9 ซี่ ฟันแต่ละซี่จัดเรียงตัวโดยมีระยะห่างที่ใกล้เคียงกัน ยกเว้นฟันที่ส่วนปลายกรีที่อยู่ห่างจากฟันซี่อื่นบริเวณด้านล่างของกรีมี่มีฟัน 2 - 5 ซี่ กุ้งฝอยมีรยางค์ส่วนหัว 5 คู่ คือ หนวดคู่ที่ 1 (antennule) และหนวดคู่ที่ 2 (antenna) ขากรรไกร (mandible) 1 คู่และแมกซิลลา (maxilla) 2 คู่ มีรยางค์ส่วนอก 8 คู่ คือ แมกซิลลิเพด (maxilliped) 3 คู่และขาเดิน (walking leg) รูปทรงกระบอกเรียวยาว 5 คู่ ขาเดินคู่ที่ 1 มีลักษณะเป็นก้ามขนาดเล็ก ขาเดินคู่ที่ 2 มีลักษณะเป็นก้ามและมีขนาดใหญ่กว่าขาเดินคู่ที่ 1 ส่วนนิ้วของก้ามกุ้งฝอยเพศผู้ประกอบด้วยขนแข็งที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ขาเดินคู่ที่ 3 - 5 มีลักษณะเรียวยาว มีรยางค์ส่วนท้อง คือ ขาวายน้ำ (pleopod) และบริเวณด้านท้ายของร่างกายมีแพนหาง (tail fan) ที่มีรูปร่างกลมรีและแบนลักษณะคล้ายใบพาย (ภาพที่ 1)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 1.5 - 4.8 เซนติเมตร

การแพร่กระจาย กุ้งฝอย *M. lanchesteri* เป็นกุ้งน้ำจืดที่มีการแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง พบในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

กุ้งก้ามลาย *Macrobrachium yui*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Arthropoda

Subphylum Mandibulata

Class Crustacea

Subclass Malacostraca

Order Decapoda

Family Palaemonidae

Macrobrachium yui

รูปร่างลักษณะ กุ้งก้ามลาย *M. yui* ลำตัวเป็นรูปทรงกระบอกเรียวยาว มีเปลือกบางเรียบ และมีลายเป็นจุดสีน้ำตาลแกมแดงและจุดสีเขียวกระจายอยู่ทั่วไป บริเวณด้านหน้าของเปลือก มีกรียื่นออกไปทางด้านหน้า ส่วนปลายของกรีมีลักษณะเรียวยาวแหลม ความยาวของกรีสั้นกว่าความยาวของแผ่นหนวดคู่ที่ 2 เล็กน้อย ด้านบนของกรีมีฟัน 7 - 8 ซี่ ซึ่งฟันแต่ละซี่จัดเรียงตัวมีระยะห่างใกล้เคียงกัน ด้านล่างของกรีมีฟัน 2 - 3 ซี่ มีหนวด 2 คู่ มีลักษณะเรียวยาวและมีลายเป็นแถบสีน้ำตาลตามขวางอยู่เป็นระยะ มีขาเดินรูปทรงกระบอกเรียวยาว 5 คู่ มีลายสีน้ำตาลเป็นแถบตามขวาง ขาเดินคู่ที่ 1 มีลักษณะเป็นก้ามขนาดเล็ก ขาเดินคู่ที่ 2 มีลักษณะเป็นก้ามและมีขนาดใหญ่ ขาเดินคู่ที่ 3 - 5 มีลักษณะเรียวยาว ส่วนท้องมีขาว่ายน้ำ ด้านท้ายของร่างกายมีแพนหาง ที่มีรูปร่างกลมรีและแบนมีลักษณะคล้ายใบพาย(ภาพที่ 1)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 1.5 - 4.5 เซนติเมตร

การแพร่กระจาย กุ้งก้ามลาย *M. yui* เป็นกุ้งน้ำจืดที่มีการแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง พบในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปูลำห้วย *Siamthelphusa paviei*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Arthropoda

Subphylum Mandibulata

Class Crustacea

Subclass Malacostraca

Order Decapoda

Family Parathelphusidae

Siamthelphusa paviei

รูปร่างลักษณะ ปูลำห้วย *S. paviei* กระจกเป็นรูปสี่เหลี่ยม บริเวณด้านหน้ากว้างกว่าด้านท้าย กระจกมีลักษณะค่อนข้างแบน มีสีน้ำตาลอ่อนและมีลายเป็นจุดสีน้ำตาลเข้มกระจายอยู่ทั่วไป ขอบกระจกด้านหน้ามีลักษณะเป็นสันค่อนข้างตรง มีหนามข้างกระจก 4 อัน รวมหนามเข้าตาด้านนอก หนามอันสุดท้ายมีขนาดใหญ่กว่าหนามอันอื่น ๆ ผิวกระจกด้านหน้ามีลักษณะเป็นสันตามความกว้างของกระจกไปจนถึงหนามข้างกระจกอันสุดท้าย มีขาเดินที่ยื่นออกมาจากส่วนอกจำนวน 5 คู่ มีสีน้ำตาลอ่อนและมีลายสีน้ำตาลเข้มเป็นจุดกระจายอยู่ทั่วไป ขาเดินคู่ที่ 1 มีลักษณะเป็นก้ามขนาดใหญ่ ก้ามซ้ายมีขนาดใหญ่กว่าก้ามขวา บริเวณด้านข้างของปล้องที่ 4 (merus) มีหนามขนาดใหญ่ 1 อัน ขาเดินคู่ที่ 2 - 5 มีลักษณะเรียวยาว ส่วนท้องอยู่บริเวณด้านล่าง ส่วนท้องของเพศเมียมีขนาดใหญ่กว่าส่วนท้องของเพศผู้ (ภาพที่ 2)

กระจกมีขนาดยาวประมาณ 1.2 - 1.7 เซนติเมตร กว้างประมาณ 1.5 - 2.1 เซนติเมตร
การแพร่กระจาย พบปูลำห้วย *S. paviei* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปูนา *Somanniathelphusa dugasti*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Arthropoda

Subphylum Mandibulata

Class Crustacea

Subclass Malacostraca

Order Decapoda

Family Parathelphusidae

Somanniathelphusa dugasti

รูปร่างลักษณะ ปูนา *S. dugasti* กระจกเป็นรูปสี่เหลี่ยม บริเวณด้านหน้ากว้างกว่าด้านท้าย กระจกมีลักษณะโค้งนูนและมีสีน้ำตาล ขอบกระจกด้านหน้ามีลักษณะเป็นสัน มีหนามข้างกระจก 4 อัน รวมหนามเข้าตาด้านนอก ผิวกระจกด้านหน้ามีลักษณะเป็นสันตามความกว้างของกระจกไปจนถึงหนามข้างกระจกอันที่ 2 บริเวณกลางกระจกมีร่องรูปตัว H มีขาเดิน 5 คู่ มีสีน้ำตาล ขาเดินคู่ที่ 1 มีลักษณะเป็นก้ามขนาดใหญ่ ก้ามซ้ายมีขนาดใหญ่กว่าก้ามขวา บริเวณปลายก้ามมีสีน้ำตาลอ่อนปนม่วง ฟันก้ามเล็กขบกันสนิท ส่วนฟันก้ามใหญ่ขบกันไม่สนิท ขาเดินคู่ที่ 2 - 5 มีลักษณะเรียวยาว ปลายขามีสีน้ำตาลอ่อน ปล้องที่ 4 ของขาเดินคู่ที่ 2 - 5 ส่วนปลายด้านบนมีหนาม 1 อัน ส่วนท้องอยู่บริเวณด้านล่าง ส่วนท้องของเพศเมียมีขนาดใหญ่กว่าส่วนท้องของเพศผู้ (ภาพที่ 2)

กระดองมีขนาดยาวประมาณ 2.4 - 3.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 3.2 - 4.6 เซนติเมตร
การแพร่กระจาย พบปูนา *S. dugasti* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

หอยขม *Filopaludina martensi cambodjensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Mollusca

Class Gastropoda

Subclass Prosobranchia

Order Mesogastropoda

Family Viviparidae

Subfamily Bellamyinae

Filopaludina martensi cambodjensis

รูปร่างลักษณะ หอยขม *F. martensi cambodjensis* มีเปลือกหนารูปกรวยขนาดเล็ก ผิวเปลือกมีลักษณะเรียบและมีสีน้ำตาลเข้ม หอยขนาดเล็กมีเปลือกสีน้ำตาลอ่อนปนเขียวและมีลาย เป็นเส้นการเจริญเติบโตสีน้ำตาลเข้ม ยอดเปลือกมีรอยสีกร่อน เปลือกด้านในมีสีขาว ช่องเปิดเปลือกมีรูปร่างค่อนข้างกลม เป็นช่องเปิดทางด้านขวาหรือแบบเด็ททรัส ปากเปลือกด้านบนมี ลักษณะเรียวยแหลม (ภาพที่ 3)

เปลือกมีขนาดยาวประมาณ 2.5 - 3.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 1.8 - 2.5 เซนติเมตร

การแพร่กระจาย พบหอยขม *F. martensi cambodjensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

หอยขม *Filopaludina martensi munensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Mollusca

Class Gastropoda

Subclass Prosobranchia

Order Mesogastropoda

Family Viviparidae

Subfamily Bellamyinae

Filopaludina martensi munensis

รูปร่างลักษณะ หอยขม *F. martensi munensis* มีเปลือกหนารูปกรวยขนาดเล็ก ผิวเปลือกมีสีน้ำตาลเข้ม ผิวเปลือกไม่เรียบ มีลักษณะเป็นสันตามเส้นการเจริญเติบโต ยอดเปลือกมีรอยสีกร่อน เปลือกด้านในมีสีขาว ช่องเปิดเปลือกที่มีรูปร่างค่อนข้างกลม และเป็นช่องเปิดทางด้านขวา หรือแบบเด็กทรีล มีลักษณะคล้ายกับ *F. martensi cambodjensis* แต่เปลือกสั้นกว่า (ภาพที่ 3)

เปลือกมีขนาดยาวประมาณ 2.1 - 3.9 เซนติเมตร กว้างประมาณ 1.7 - 2.6 เซนติเมตร การแพร่กระจาย พบหอยขม *F. martensi munensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

หอยลาย *Filopaludina sumatrensis polygramma*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Mollusca

Class Gastropoda

Subclass Prosobranchia

Order Mesogastropoda

Family Viviparidae

Subfamily Bellamyinae

Filopaludina sumatrensis polygramma

รูปร่างลักษณะ หอยลาย *F. sumatrensis polygramma* มีเปลือกหนารูปกรวยขนาดเล็ก ผิวเปลือกมีสีเขียวและมีแถบสีน้ำตาลเข้ม 4 - 5 แถว ยอดเปลือกมีรอยสีกร่อน เปลือกด้านในมีสีขาว ช่องเปิดเปลือกที่มีรูปร่างค่อนข้างกลม เป็นช่องเปิดทางด้านขวา ปากเปลือกด้านบนมีลักษณะเรียวยาวแหลม (ภาพที่ 3)

เปลือกมีขนาดยาวประมาณ 1.3 - 2.3 เซนติเมตร กว้างประมาณ 1.3 - 1.5 เซนติเมตร

การแพร่กระจาย พบหอยลาย *F. sumatrensis polygramma* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

หอยโข่ง *Pila polita*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Mollusca

Class Gastropoda

Subclass Prosobranchia

Order Mesogastropoda

Family Ampullariidae

Pila polita

รูปร่างลักษณะ หอยโข่ง *P. polita* มีเปลือกหนารูปรีขนาดใหญ่ ผิวเปลือกมีลักษณะค่อนข้างเรียบ มีสีน้ำตาลปนสีเขียวและมีลายเป็นเส้นการเจริญเติบโตสีน้ำตาลเข้ม ยอดเปลือกมีรอยสีกร่อน เปลือกด้านในมีสีน้ำตาล ช่องเปิดเปลือกรูปรีขนาดใหญ่ เป็นช่องเปิดทางด้านขวา ปากเปลือกด้านบนมีลักษณะเรียวแหลม ขอบปากเปลือกมีลักษณะคม (ภาพที่ 3)

เปลือกมีขนาดยาวประมาณ 6.6 - 7.7 เซนติเมตร กว้างประมาณ 5.2 - 6.0 เซนติเมตร การแพร่กระจาย พบหอยโข่ง *P. polita* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

หอยโข่ง *Pila ampullacea*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Mollusca

Class Gastropoda

Subclass Prosobranchia

Order Mesogastropoda

Family Ampullariidae

Pila ampullacea

รูปร่างลักษณะ หอยโข่ง *P. ampullacea* มีเปลือกหนารูปทรงกลม ผิวเปลือกมีลักษณะค่อนข้างเรียบ มีสีน้ำตาลปนสีเขียวและมีลายเป็นเส้นการเจริญเติบโตสีน้ำตาลเข้ม ยอดเปลือกมีลักษณะป้านและมีรอยสีกร่อน เปลือกด้านในมีสีน้ำตาล ช่องเปิดเปลือกรูปรีขนาดใหญ่ เป็นช่องเปิดทางด้านขวา ปากเปลือกด้านบนมีลักษณะเรียวแหลม ขอบปากเปลือกมีลักษณะคม มีรูปร่างลักษณะคล้ายกับ *Pila polita* แต่มีเปลือกที่สั้นกว่าและช่องเปิดเปลือกมีขนาดใหญ่กว่า (ภาพที่ 3)

เปลือกมีขนาดยาวประมาณ 3.8 - 4.4 เซนติเมตร กว้างประมาณ 2.7 - 3.2 เซนติเมตร การแพร่กระจาย พบหอยโข่ง *P. ampullacea* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

หอยเชอริ *Pomacea canaliculata*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Mollusca

Class Gastropoda

Subclass Prosobranchia

Order Mesogastropoda

Family Ampullariidae

Pomacea canaliculata

รูปร่างลักษณะ หอยเชอรี่ *P. canaliculata* มีเปลือกหนารูปร่างค่อนข้างกลมขนาดใหญ่ ผิวเปลือกมีสีน้ำตาลปนสีเขียวและมีลักษณะไม่เรียบ มีสันตามความยาวของเปลือกซึ่งเป็นเส้นการเจริญเติบโต มีแถบ (spiral band) สีน้ำตาลเข้มพาด ยอดเปลือกสั้นและมีรอยสีกร่อน เปลือกด้านในมีสีขาว ช่องเปิดเปลือกรูปร่างใหญ่ เป็นช่องเปิดทางด้านขวา ปากเปลือกด้านบนมีลักษณะเรียวแหลม ขอบปากเปลือกมีลักษณะคม suture ในบริเวณ body whorl มีลักษณะเป็นร่องลึกและทำมุมน้อยกว่า 90° กับขอบปากเปลือกด้านบน umbilicus มีลักษณะเป็นร่องลึกขนาดใหญ่ (ภาพที่ 3)

เปลือกมีขนาดยาวประมาณ 7.3 - 7.8 เซนติเมตร กว้างประมาณ 3.2 - 5.5 เซนติเมตร

การแพร่กระจาย พบหอยเชอรี่ *P. canaliculata* มีการแพร่กระจายอย่างแพร่หลายและพบในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

หอยเชอรี่ *Pomacea bridgesii*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Mollusca

Class Gastropoda

Subclass Prosobranchia

Order Mesogastropoda

Family Ampullariidae

Pomacea bridgesii

รูปร่างลักษณะ หอยเชอรี่ *P. bridgesii* มีเปลือกหนารูปร่างรี ผิวเปลือกมีสีน้ำตาลปนสีเขียว และมีลักษณะไม่เรียบ มีสันตามความยาวของเปลือกซึ่งเป็นเส้นการเจริญเติบโต มีแถบ (spiral band) สีน้ำตาลเข้มพาด ยอดเปลือกสั้นและมีรอยสีกร่อน เปลือกด้านในมีสีน้ำตาล ช่องเปิดเปลือกรูปร่างใหญ่ เป็นช่องเปิดทางด้านขวา ปากเปลือกด้านบนมีลักษณะเรียวแหลม ขอบปากเปลือกมีลักษณะคม มีรูปร่างลักษณะคล้ายกับ *P. canaliculata* แต่ suture ในบริเวณ body whorl มีลักษณะเป็นร่องตื้น และทำมุมประมาณ 90° กับขอบปากเปลือกด้านบน umbilicus มีลักษณะเป็นร่องลึกขนาดใหญ่ (ภาพที่ 3)

เปลือกมีขนาดยาวประมาณ 6.0 - 7.1 เซนติเมตร กว้างประมาณ 4.1 - 5.0 เซนติเมตร

การแพร่กระจาย พบหอยเชอรี่ *P. bridgesii* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

หอยคัน *Lymnaea auricularia rubiginosa*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Mollusca

Class Gastropoda

Subclass Prosobranchia

Order Mesogastropoda

Family Lymnaeidae

Lymnaea auricularia rubiginosa

รูปร่างลักษณะ หอยคัน *L. auricularia rubiginosa* มีเปลือกบางรูปรีขนาดเล็ก ผิวเปลือกเรียบและมีสีน้ำตาลปนเขียว ส่วน body whorl มีขนาดใหญ่กว่า whorl อื่นมาก ยอดเปลือกสั้นและมีลักษณะเรียวแหลม เปลือกด้านในมีสีน้ำตาล ช่องเปิดเปลือกรูปรีขนาดใหญ่ เป็นช่องเปิดทางด้านขวา ไม่มีฝาปิดเปลือก ปากเปลือกด้านบนมีลักษณะเรียวแหลม ขอบปากเปลือกมีลักษณะคม (ภาพที่ 3)

เปลือกมีขนาดยาวประมาณ 1.3 - 1.6 เซนติเมตร กว้างประมาณ 0.6 - 0.7 เซนติเมตร

การแพร่กระจาย พบหอยคัน *L. auricularia rubiginosa* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

หอยลาย *Scabies phaselus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Mollusca

Class Pelecypoda

Subclass Schizodontida

Order Unionoida

Family Amblemidae

Subfamily Parreysiinae

Scabies phaselus

รูปร่างลักษณะ หอยลาย *S. phaselus* มีรูปร่างลักษณะคล้ายกับ *S. crispata* มีเปลือกบางรูปรีขนาดเล็ก เปลือกด้านหน้ามีลักษณะโค้งมน ด้านท้ายมีลักษณะเรียวเล็กลง เปลือกด้านล่างมีลักษณะโค้งเว้า ผิวเปลือกมีสีน้ำตาลและมีสันเป็นลายสีเขียว ผิวเปลือกมีลักษณะเป็นมัน อัมโบมีรอยสึกกร่อน เปลือกด้านในมีสีขาว รอยกล้ำมเนื้อส่วนหน้าลึกกว่ารอยกล้ำมเนื้อส่วนท้าย บานพับแคบ (ภาพที่ 4)

เปลือกมีขนาดยาวประมาณ 2.8 - 3.6 เซนติเมตร กว้างประมาณ 1.5 - 1.7 เซนติเมตร

การแพร่กระจาย พบหอยลาย *S. phaselus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

หอยกาบ *Pilsbryoconcha exilis exilis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Mollusca

Class Pelecypoda

Subclass Schizodontida

Order Unionoida

Family Amblemidae

Subfamily Pseudodontinae

Pilsbryoconcha exilis exilis

รูปร่างลักษณะ หอยกาบ *P. exilis exilis* มีเปลือกค่อนข้างบางรูปรี เปลือกด้านหน้าและด้านล่างมีลักษณะโค้งมน เปลือกด้านท้ายมีลักษณะเรียวเล็กลง ส่วนด้านบนมีลักษณะค่อนข้างตรง ผิวเปลือกมีสีเหลืองปนน้ำตาล มีลักษณะเป็นมันและเห็นเส้นการเจริญเติบโตชัดเจน อัมโบมีรอยสีกร่อน เปลือกด้านในมีสีขาว รอยกล้ามเนื้อส่วนหน้าลึกกว่ารอยกล้ามเนื้อส่วนท้าย บานพับแคบ (ภาพที่ 4)

เปลือกมีขนาดยาวประมาณ 6.3 - 6.5 เซนติเมตร กว้างประมาณ 2.8 - 3.0 เซนติเมตร

การแพร่กระจาย พบหอยกาบ *P. exilis exilis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาทราย *Chitala ornata*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Osteoglossiformes

Family Notopteridae

Chitala ornata

รูปร่างลักษณะ ปลากทราย *C. ornata* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้างมาก ส่วนหัวมีขนาดเล็ก ปากกว้างมาก มุมปากยาวเลยขอบด้านท้ายของลูกตา ด้านท้องแคบเป็นสันคม ครีบหลังมีขนาดเล็ก ครีบท้องมีขนาดเล็กมาก ครีบกันยาวมากและเชื่อมต่อกับครีบหาง เกล็ดมีขนาดเล็กละเอียด ลำตัวมีสีเทาเงิน เหนือครีบกันมีจุดสีดำที่ล้อมรอบด้วยสีขาวเรียงกันอยู่ 5 - 10 จุด (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 40 - 100 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากทราย ได้แก่ ยอ ข่าย เบ็ด ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลากทราย *C. ornata* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาสลาด *Notopterus notopterus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Osteoglossiformes

Family Notopteridae

Notopterus notopterus

รูปร่างลักษณะ ปลาสลาด *N. notopterus* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนข้าง ส่วนท้องแคบเป็นสันคมคล้ายกับปลากทราย แต่ส่วนหลังไม่ลาดชันมาก ส่วนหัวมีขนาดเล็ก ปากมีขนาดเล็ก มุมปากยาวไม่ถึงขอบด้านท้ายของตา ครีบหลังมีขนาดเล็กและครีบท้องมีขนาดเล็กมาก ครีบกันยาวมากและเชื่อมต่อกับครีบหางที่มีขนาดเล็ก ลำตัวมีสีเงิน เทาหรือเทาดำ ไม่มีจุดสีดำที่เหนือครีบกัน (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 20 - 25 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาสลาด ได้แก่ ยอ ข่าย เบ็ด ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาสลาด *N. notopterus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาชีวก้าว *Clupeichthys aesapnensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Clupeiformes

Family Clupeidae

Clupeichthys aesapnensis

รูปร่างลักษณะ ปลาชีวก้าว *C. aesapnensis* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนข้าง ปากมีขนาดเล็ก มุมปากยาวไม่ถึงขอบด้านหน้าของตา เกล็ดบางและหลุดง่าย จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หน้าจุดเริ่มต้นของครีบท้องเล็กน้อย ครีบกันแยกออกจากกันเป็น 2 ส่วน ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเงิน สีเงินอมเหลืองหรือค่อนข้างใส (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 4 - 6 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาชีวก้าว ได้แก่ ยอ สวิง อวนตาถี่

การแพร่กระจาย พบปลาชีวก้าว *C. aesapnensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาแปบ *Paralaubuca typus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Paralaubuca typus

รูปร่างลักษณะ ปลาแปบ *P. typus* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนข้างมาก ด้านท้องแคบมีลักษณะเป็นสันคม ส่วนหัวและปากมีขนาดเล็ก ตามีขนาดใหญ่ เส้นข้างตัวไม่ต่อเนื่องกัน จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หน้าจุดเริ่มต้นของครีบกัน ครีบอกยาวไม่ถึงครีบท้อง ครีบท้องมีขนาดเล็ก เกล็ดมีขนาดเล็ก บางและหลุดง่าย ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเงินวาว ด้านบนมีสีน้ำเงิน ส่วนหลังมีสีน้ำตาลอมเหลือง ครีบมีสีเหลืองอ่อนหรือไม่มีสีโปร่งแสง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 10 - 15 เซนติเมตร
 เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาแปบ ได้แก่ ยอ ข่าย แห
 การแพร่กระจาย พบปลาแปบ *P. typus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาแปบ *Parachela siamensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata
 Subphylum Vertebrata
 Class Osteichthyes
 Subclass Actinopterygii
 Order Cypriniformes
 Family Cyprinidae
Parachela siamensis

รูปร่างลักษณะ ปลาแปบ *P. siamensis* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนข้างมาก ด้านท้องแคบมีลักษณะเป็นสันคม ส่วนหัวและปากมีขนาดเล็ก จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่ตรงหรืออยู่หน้าจุดเริ่มต้นของครีบกันเล็กน้อย ครีบอกยาวและอยู่ในตำแหน่งค่อนข้างต่ำ ลำตัวมีสีขาวยเงิน ด้านบนมีสีน้ำตาลหรือสีเขียว ครีบหลัง ครีบกันและครีบท้องใส ครีบหางมีสีเหลือง บริเวณขอบมีสีดำ (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 8 - 12 เซนติเมตร
 เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากลาย ได้แก่ ยอ ข่าย แห
 การแพร่กระจาย พบปลาแปบ *P. siamensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาชีวนวดยาว *Esomus metallicus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata
 Subphylum Vertebrata
 Class Osteichthyes
 Subclass Actinopterygii
 Order Cypriniformes
 Family Cyprinidae
Esomus metallicus

รูปร่างลักษณะ ปลาชิวหนวดยาว *E. metallicus* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนข้างเล็กน้อย ด้านบนของส่วนหัวและหลังมีลักษณะแบนราบมาจนถึงส่วนหน้าของครีบหลัง มีหนวด 2 คู่ หนวดที่ขากรรไกรบนยาวถึงปลายครีบท้อง เกล็ดมีขนาดค่อนข้างใหญ่ ครีบอกมีขนาดใหญ่ ครีบหลังอยู่ค่อนข้างไปทางด้านท้ายของลำตัว ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีขาวยเงิน หรือสีเหลืองทอง มีแถบสีดำพาดยาวจากส่วนท้ายของตาผ่านกลางลำตัวไปจนถึงโคนหาง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 5 - 7 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาชิวหนวดยาว ได้แก่ ยอ สวิง

การแพร่กระจาย พบปลาชิวหนวดยาว *E. metallicus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาชิวหางแดง *Rasbora borapetensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Rasbora borapetensis

รูปร่างลักษณะ ปลาชิวหางแดง *R. borapetensis* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนข้างเล็กน้อย ปากมีขนาดเล็ก จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่ตรงข้ามกับส่วนท้ายสุดของฐานครีบท้อง ครีบอกอยู่ในระดับต่ำ ลำตัวมีสีเหลืองหรือสีเหลืองทอง ส่วนท้องมีสีเงิน มีแถบสีดำพาดยาวตลอดลำตัวจากเหนืออกไปจนถึงโคนหาง ครีบใส บริเวณโคนครีบหางมีสีแดงสด (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 3 - 5 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาชิวหางแดง ได้แก่ ยอ สวิง อวนตาถี่

การแพร่กระจาย พบปลาชิวหางแดง *R. borapetensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาซิวควาย *Rasbora tornieri*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Rasbora tornieri

รูปร่างลักษณะ ปลาซิวควาย *R. tornieri* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนข้างเล็กน้อย ปากอยู่ทางด้านหน้าของส่วนหัว ไม่มีหนวด ตามีขนาดใหญ่ เกล็ดมีขนาดใหญ่ ครีบหลังอยู่ค่อนข้างไปทางด้านท้ายของลำตัวยาวเล็กน้อย ขอบด้านท้ายของครีบกันเว้าเข้าไปเล็กน้อย ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเหลืองอ่อน ด้านท้องมีสีขาว ครีบใสหรือมีสีเหลือง ครีบหางมีสีเหลือง แต่บริเวณขอบมีสีดำ (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 6 - 10 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาซิวควาย ได้แก่ แยก ข่าย แห

การแพร่กระจาย พบปลาซิวควาย *R. tornieri* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาซิวหางกรรไกร *Rasbora trilineata*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Rasbora trilineata

รูปร่างลักษณะ ปลาชีวหางกรรไกร *R. trilineata* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนข้างเล็กน้อย ส่วนหัวมีขนาดค่อนข้างใหญ่ ตามีขนาดใหญ่ จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่ถัดจากจุดเริ่มต้นของครีบท้องไปเล็กน้อย ขอบด้านท้ายของครีบหลังและครีบกันมีลักษณะเว้าเข้าไปเล็กน้อย ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเหลืองอ่อน ส่วนหัวและท้องสีเงิน ครีบใส ส่วนท้ายของครีบหางมีแถบสีดำทั้งด้านบนและด้านล่าง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 5 - 8 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาชีวหางกรรไกร ได้แก่ ยอ สวิง อวนตาถี่

การแพร่กระจาย พบปลาชีวหางกรรไกร *R. trilineata* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาเกล็ดถี่ *Thynnichthys thynnoides*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Thynnichthys thynnoides

รูปร่างลักษณะ ปลาเกล็ดถี่ *T. thynnoides* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนข้างเล็กน้อย ส่วนหัวและตามีขนาดใหญ่ ปากมีขนาดเล็ก ไม่มีหนวด เกล็ดมีขนาดเล็ก ส่วนปลายของครีบท้อง ครีบหลังและครีบกันมีลักษณะเว้าเข้าไปเล็กน้อย จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หน้าจุดเริ่มต้นของครีบท้อง ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีชาเงิน ด้านหลังมีสีเข้ม ด้านข้างและด้านท้องมีสีเงินวาว บริเวณด้านท้ายของเหงือกทางส่วนบนเหนือครีบอกมีแถบสีดำ (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 12 - 20 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาเกล็ดถี่ ได้แก่ ยอ ข่าย แห

การแพร่กระจาย พบปลาเกล็ดถี่ *T. thynnoides* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาไส้ตันตาแดง *Cyclocheilichthys apogon*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Cyclocheilichthys apogon

รูปร่างลักษณะ ปลาไส้ตันตาแดง *C. apogon* ลำตัวมีลักษณะเรียวยาวและแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวและปากมีขนาดเล็ก ไม่มีหนวด ขอบตาด้านบนมีสีแดง เกล็ดมีขนาดเล็ก ขอบของเกล็ดมีสีดำ ติดต่อกันตลอดความยาวของลำตัว ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวด้านบนมีสีเข้ม ด้านข้างมีสีเงิน หรือสีน้ำตาลอ่อน มีแถบสีเข้มพาดตามความยาวของลำตัว จำนวน 7 - 9 แถบ บริเวณโคนหางมีจุดสีดำ ครีบมีสีน้ำตาลแดง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 10 - 15 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาไส้ตันตาแดง ได้แก่ ยอ ข่าย แห

การแพร่กระจาย พบปลาไส้ตันตาแดง *C. apogon* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลากะมั่ง *Puntioplites proctozysron*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Puntioplites proctozysron

รูปร่างลักษณะ ปลากระมัง *P. proctozysron* ลำตัวสั้นกว้างและมีลักษณะแบนข้าง ตามีขนาดใหญ่ ปากเล็กทู่ ไม่มีหนวด จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หลังจุดเริ่มต้นของครีบท้อง ขอบด้านท้ายของครีบกันมีลักษณะเว้าเข้าไปเล็กน้อย ก้านครีบแข็งของครีบกันมีขนาดใหญ่และขอบด้านท้ายมีลักษณะหยักคล้ายฟันเลื่อย ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเงินวาว ครีบอกมีสีเหลือง ครีบท้องมีสีส้ม ครีบหลัง ครีบกันและครีบหางมีสีเทา ขอบด้านท้ายมีสีเทาดำ (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 10 - 25 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากระมัง ได้แก่ ยอ ข่าย ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลากระมัง *P. proctozysron* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาตะเพียนทอง *Barbodes altus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Barbodes altus

รูปร่างลักษณะ ปลาตะเพียนทอง *B. altus* ลำตัวมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีขนาดเล็ก ตามีขนาดใหญ่ มีหนวด 2 คู่ จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หลังจุดเริ่มต้นของครีบท้อง ครีบอกยาวถึงจุดเริ่มต้นของครีบท้อง ขอบด้านท้ายของครีบกันมีลักษณะเว้าเข้าไปเล็กน้อย ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเงินหรือสีเหลืองทอง ด้านบนมีสีเข้มกว่าด้านล่าง ครีบท้อง ครีบกันและครีบหางมีสีเหลืองส้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 15 - 25 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาตะเพียนทอง ได้แก่ ยอ ข่าย แห

การแพร่กระจาย พบปลาตะเพียนทอง *B. altus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาตะเพียนขาว *Barbodes gonionotus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Barbodes gonionotus

รูปร่างลักษณะ ปลาตะเพียนขาว *B. gonionotus* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ปากอยู่ตรงปลายสุดด้านหน้าของส่วนหัว มีหนวด 2 คู่ จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หลังจุดเริ่มต้นของครีบท้อง ขอบด้านท้ายของครีบหลังและครีบกันมีลักษณะเว้าเข้าไปเล็กน้อย ครีบท้องยาวถึงรูกัน ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีขาวยเงิน ด้านบนมีสีเข้ม ด้านท้องมีสีจาง ครีบหลังและครีบหางมีสีเทาหรือสีเทาอมเหลือง ครีบอื่น ๆ มีสีเหลืองหรือสีส้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 15 - 35 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาตะเพียนขาว ได้แก่ ยอ ข่าย เบ็ด ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาตะเพียนขาว *B. gonionotus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาตะเพียนทราย *Puntius brevis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Puntius brevis

รูปร่างลักษณะ ปลาดตะเพียนทราย *P. brevis* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวและปากมีขนาดเล็ก มีหนวด 1 คู่ ที่ขากรรไกรบนบริเวณมุมปาก จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หลังจุดเริ่มต้นของครีบท้อง ขอบด้านท้ายของครีบท้องและครีบกันตัดตรง ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีชาวมเทา ด้านท้องมีสีขาวเงิน บริเวณคอดหางมีจุดสีน้ำตาลดำ ครีบอกใส ครีบท้องและครีบกันมีสีเหลืองส้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 6 - 10 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาดตะเพียนทราย ได้แก่ ยอ ข่าย ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาดตะเพียนทราย *P. brevis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาเสือข้างลาย *Systemus partipentazona*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Systemus partipentazona

รูปร่างลักษณะ ปลาเสือข้างลาย *S. partipentazona* ลำตัวยาวรี ส่วนหัวและตามีขนาดใหญ่ ปากมีขนาดเล็ก จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หลังจุดเริ่มต้นของครีบท้องเล็กน้อย ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวด้านบนมีสีเหลืองหรือสีน้ำตาลอ่อน ด้านท้องเป็นสีขาวเงิน มีแถบสีดำพาดขวาง ลำตัว 3 - 4 แถบ ด้านบนของครีบหลังมีสีแดง ครีบท้องและครีบกันมีสีเหลือง ครีบอกและครีบหางใส (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 3 - 5 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาเสือข้างลาย ได้แก่ ยอ สวิง แห

การแพร่กระจาย พบปลาเสือข้างลาย *S. partipentazona* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาสร้อยนกเขา *Osteochilus hasselti*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Osteochilus hasselti

รูปร่างลักษณะ ปลาสร้อยนกเขา *O. hasselti* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง เล็กน้อย ส่วนหัวเล็กสั้น มีหนวด 2 คู่ เกล็ดมีขนาดใหญ่ จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หน้าจุดเริ่มต้นของ ครีบท้องเล็กน้อย เส้นข้างลำตัวสมบูรณ์ ฐานครีบหลังยาว ขอบด้านท้ายของครีบกันมีลักษณะตัดตรง ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ด้านข้างลำตัวมีแถบสีเข้มตามความยาว 5 - 8 แถบ บริเวณโคนหางมีจุดสีดำขนาดใหญ่ ครีบอกใสโปร่งแสง ส่วนครีบอื่น ๆ มีสีส้มหรือสีน้ำตาลแดง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 12 - 25 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาสร้อยนกเขา ได้แก่ ยอ ข่าย ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาสร้อยนกเขา *O. hasselti* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาพรหม *Osteochilus melanopleura*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Osteochilus melanopleura

รูปร่างลักษณะ ปลาพรหม *O. melanopleura* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีขนาดใหญ่ ปากมีลักษณะทุ่และเขี้ยวขึ้นด้านบน มีหนวด 2 คู่ ตามีสีแดง เกล็ดมีขนาดเล็ก มีแถบสีดำในแนวตั้งอยู่บริเวณเหนือครีบอก ฐานครีบหลังยาว ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเทาดำ สีขาวหรือสีน้ำตาล ด้านท้องมีสีจาง ครีบหลังและครีบหางมีสีเทาดำ ครีบท้องมีสีเทาจาง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 20 - 40 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาพรหม ได้แก่ ยอ ช่าย ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาพรหม *O. melanopleura* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลากระสูบจุด *Hampala dispar*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Hampala dispar

รูปร่างลักษณะ ปลากระสูบจุด *H. dispar* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีขนาดใหญ่ ปากกว้างและยื่นไปทางด้านหน้า มีหนวด 1 คู่ ที่ขากรรไกรบน จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่ถัดจากจุดเริ่มต้นของครีบท้องเล็กน้อย ครีบอกยาวไม่ถึงจุดเริ่มต้นของครีบท้อง ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีขาวยเงิน กลางลำตัวบริเวณใต้ครีบหลังมีจุดสีดำ 1 จุด ครีบมีสีแดงเรื่อขอบด้านบนและด้านล่างของครีบหางมีสีดำ (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 20 - 35 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากระสูบจุด ได้แก่ ยอ ช่าย เบ็ด แห

การแพร่กระจาย พบปลากระสูบจุด *H. dispar* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาสร้อยปีกแดง *Henicorhynchus ornatipinnis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Henicorhynchus ornatipinnis

รูปร่างลักษณะ ปลาสร้อยปีกแดง *H. ornatipinnis* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาว ส่วนหัวมีขนาดใหญ่ ปากมีลักษณะโค้งมนและไม่ยื่นยาวไปทางด้านหน้า เกล็ดมีขนาดใหญ่ จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่เยื้องไปทางด้านหน้าจุดเริ่มต้นของครีบท้องเล็กน้อย ครีบหางมีลักษณะเว้าตื้น ลำตัวมีสีเงินอมเหลือง ครีบอก ครีบท้องและครีบกัน มีสีส้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 8 - 12 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาสร้อยปีกแดง ได้แก่ ยอ ข่าย ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาสร้อยปีกแดง *H. ornatipinnis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาสร้อยขาว *Henicorhynchus siamensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Henicorhynchus siamensis

รูปร่างลักษณะ ปลาสร้อยขาว *H. siamensis* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีขนาดใหญ่ ปากเล็กและยื่นยาวออกไปทางด้านหน้า เกล็ดมีขนาดใหญ่ ส่วนท้ายของครีบหลัง ครีบท้องและครีบกันมีลักษณะเว้าเข้าไป ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเงินอมเทา ด้านบนมีสีเข้ม ด้านท้องมีสีขาวเงิน ครีบใส หรือมีสีเทาหรือสีเหลืองจาง ๆ ขอบด้านท้ายของครีบหลังมีแถบสีเข้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 12 - 20 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาสร้อยขาว ได้แก่ ยอ ข่าย ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาสร้อยขาว *H. siamensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาสร้อยลูกกล้วย *Labiobarbus siamensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cyprinidae

Labiobarbus siamensis

รูปร่างลักษณะ ปลาสร้อยลูกกล้วย *L. siamensis* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีขนาดเล็ก ปากมีขนาดเล็ก เกล็ดมีขนาดเล็ก มีหนวดยาว 2 คู่ฐานของครีบหลังยาวมาก เนื้อครีบอกมีแถบสีดำพาดในแนวตั้ง ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเงินวาว มีแถบสีเข้มพาดตามแนวยาว 5 - 6 แถบ (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 10 - 15 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาสร้อยลูกกล้วย ได้แก่ ยอ ข่าย ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาสร้อยลูกกล้วย *L. siamensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลารากกล้วย *Acanthopsis thiemmethdi*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cobitidae

Acanthopsis thiemmethdi

รูปร่างลักษณะ ปลารากกล้วย *A. thiemmethdi* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาว ส่วนหัวเรียวยาวแหลมยื่นไปทางด้านหน้า ปากมีขนาดเล็ก ตามีขนาดเล็กและอยู่ค่อนไปทางด้านบนของส่วนหัว มีหนวด 3 คู่ บริเวณใต้ตามีหนามแหลม จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หน้าจุดเริ่มต้นของครีบท้อง ครีบหางมีลักษณะเว้าตื้น ลำตัวมีสีน้ำตาลอ่อนหรือสีขาวอมเทา และมีแต้มสีเข้มเป็นดวงตลอดความยาวของลำตัวทางด้านบน ด้านท้องมีสีจาง ครีบใสหรือมีสีเทาจาง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 8 - 16 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลารากกล้วย ได้แก่ ยอ ข่าย สวิง

การแพร่กระจาย พบปลารากกล้วย *A. thiemmethdi* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาหมอขาว (หมูนัน) *Yasuhikotakia modesta*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cobitidae

Yasuhikotakia modesta

รูปร่างลักษณะ ปลาหมอขาว (หมูนัน) *Y. modesta* ลำตัวค่อนข้างยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวและจะงอยปากยื่นยาวออกไปทางด้านหน้า ตามีขนาดเล็กและอยู่ค่อนไปทางด้านบนของส่วนหัว บริเวณใต้ตามีหนามโค้งเรียวยาวแหลมฝังอยู่ในร่องรูปพระจันทร์เสี้ยว ปากอยู่ค่อนลงมาทางด้านล่างของส่วนหัวเล็กน้อย มีหนวด 3 คู่ ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเขียวอมเหลือง ด้านบนมีสีเข้มกว่าทางด้านล่าง มีแถบสีดำอยู่บริเวณโคนครีบหาง ครีบหลัง ครีบกันและครีบหางมีสีเหลืองส้ม ครีบอกและครีบท้องมีสีเหลืองจาง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 10 - 20 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาหมอขาว ได้แก่ ข่าย ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาหมอขาว (หมูนัน) *Y. modesta* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาหมอข้างลาย *Syncrossus helodes*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Cypriniformes

Family Cobitidae

Syncrossus helodes

รูปร่างลักษณะ ปลาหมอข้างลาย *S. helodes* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวและจะงอยปากยื่นยาวออกไปทางด้านหน้า ตามีขนาดเล็กและอยู่ก่อนไปทางด้านบนของส่วนหัว บริเวณใต้ตามีหนามโค้งเรียวยาวแหลมฝังอยู่ในร่องรูปพระจันทร์เสี้ยว ปากมีขนาดเล็ก มีหนวดสั้น 3 คู่ จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หน้าจุดเริ่มต้นของครีบท้อง ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเขียวอมเหลือง ด้านท้องมีสีจาง ด้านข้างลำตัวมีแถบสีเข้มพาดตามแนวขวาง ครีบหลังและครีบหางมีสีเข้ม ครีบอก ครีบท้องและครีบกันใสหรือมีสีเหลืองส้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 10 - 20 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาหมอข้างลาย ได้แก่ ข่าย ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาหมอข้างลาย *S. helodes* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาแขยงหิน *Pseudomystus siamensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Siluriformes

Family Bagridae

Pseudomystus siamensis

รูปร่างลักษณะ ปลาแขยงหิน *P. siamensis* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาว ด้านท้ายมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีขนาดเล็ก ตาและปากมีขนาดเล็ก มีหนวดสั้น 4 คู่ ครีบหลังและครีบอกมีก้านครีบแข็งคล้ายหนาม ครีบกันมีขอบโค้งมน ฐานครีบไขมันยาวและสูงขึ้นทางด้านท้าย ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีน้ำตาลเข้มหรือสีดำ สลับกับสีเหลืองหรือสีน้ำตาลอ่อนเป็นแถบพาดตามลำตัว ครีบใสและมีแต้มสีดำ ครีบไขมันมีสีน้ำตาลหรือสีดำ (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 6 - 12 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาแขยงหิน ได้แก่ ยอ ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาแขยงหิน *P. siamensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาแขยงใบข้าว *Mystus singaringan*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Siluriformes

Family Bagridae

Mystus singaringan

รูปร่างลักษณะ ปลาแขยงใบข้าว *M. singaringan* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ตาอยู่ค่อนข้างทางด้านบนของส่วนหัว ปากอยู่ค่อนข้างด้านล่างของส่วนหัว มีหนวด 4 คู่ หนวดที่ขากรรไกรบนยาวจนถึงฐานของครีบหาง ฐานครีบไขมันยาวและมีจุดเริ่มต้นต่อจากฐานของครีบหลัง ครีบอกมีก้านครีบแข็งคล้ายหนาม ครีบหางมีลักษณะเว้าลึกปลายแหลม แพนทางด้านบนยาวมากกว่าด้านล่าง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 7 - 15 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาแขยงใบข้าว ได้แก่ ยอ ข่าย เบ็ด ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาแขยงใบข้าว *M. singaringan* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาแขยงข้างลาย *Mystus mysticetus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Siluriformes

Family Bagridae

Mystus mysticetus

รูปร่างลักษณะ ปลาแขยงข้างลาย *M. mysticetus* ลำตัวเรียวยาวและด้านท้ายมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวแบนลง มีหนวด 4 คู่ ครีบหลังและครีบอกมีก้านครีบแข็งคล้ายหนาม ครีบไขมันมีขนาดเล็ก ครีบหางมีลักษณะเว้าลึกและมีปลายแหลม ลำตัวด้านบนมีสีเทาหรือสีดำ ด้านข้างลำตัวมีสีดำและมีแถบสีขาวพาดยาวจากบริเวณครีบอกถึงโคนครีบหาง 2 แถบ ด้านท้องมีสีขาว บริเวณเหนือครีบอกมีจุดสีดำมีขอบสีขาวขนาดใหญ่อยู่ 1 จุด (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 6 - 12 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาแขยงข้างลาย ได้แก่ ยอ ช่าย เบ็ด ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาแขยงข้างลาย *M. mysticetus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลากดเหลือง *Hemibagrus filamentus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Siluriformes

Family Bagridae

Hemibagrus filamentus

รูปร่างลักษณะ ปลากดเหลือง *H. filamentus* ลำตัวรูปทรงกระบอก ด้านท้ายมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวแบนราบ ตามีขนาดเล็ก อยู่ค่อนข้างไปทางด้านบนของส่วนหัว ครีบอกมีก้านแข็งคล้ายหนาม ครีบหลังและครีบหางมีขนาดค่อนข้างใหญ่ ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเทาหรือสีเขียวมเหลือง ด้านบนมีสีเข้ม ด้านท้องมีสีขาวเงิน ครีบบีสีเทา โปรงแสง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 18 - 30 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากดเหลือง ได้แก่ ยอ ช่าย เบ็ด ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลากดเหลือง *H. filamentus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาน้ำเงิน *Micronema apogon*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Siluriformes

Family Siluridae

Micronema apogon

รูปร่างลักษณะ ปลาน้ำเงิน *M. apogon* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวกว้างและมีลักษณะแบนราบ ปากกว้าง ปากล่างยื่นยาวมากกว่าปากบนและงอนขึ้น มีหนวด 2 คู่ หนวดที่ขากรรไกรล่างมีขนาดเล็กมาก ไม่มีครีบหลัง ฐานครีบกันยาวมาก ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเงินวาวหรือสีเงินอมชมพู ด้านบนของลำตัวมีสีเข้มกว่าทางด้านล่าง ครีบกันและครีบหางมีสีจางและมีขอบสีเข้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 30 - 60 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาน้ำเงิน ได้แก่ ยอ ช่าย เบ็ด

การแพร่กระจาย พบปลาน้ำเงิน *M. apogon* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาสุ่มพร *Ompok krattensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Siluriformes

Family Siluridae

Ompok krattensis

รูปร่างลักษณะ ปลาสุยมพร *O. krattensis* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวสั้น ตามีขนาดใหญ่ ด้านข้างลำตัวเหนือครีบอกมีจุดสีดำขนาดใหญ่ มีหนวด 2 คู่ หนวดที่ขากรรไกรบนยาวถึงจุดเริ่มต้นของครีบกัน หนวดที่ขากรรไกรล่างมีขนาดเล็ก ส่วนฐานครีบกันยาว ครีบหางมีลักษณะเว้าลึกและปลายมน ลำตัวมีสีเทาเงินหรือสีเทาดำ ด้านบนของลำตัวมีสีเข้มกว่าทางด้านล่าง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 12 - 20 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาสุยมพร ได้แก่ ยอ ข่าย เบ็ด

การแพร่กระจาย พบปลาสุยมพร *O. krattensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาสวาย *Pangasius hypophthalmus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Siluriformes

Family Pangasiidae

Pangasius hypophthalmus

รูปร่างลักษณะ ปลาสวาย *P. hypophthalmus* ลำตัวป้อม ส่วนหัวมีขนาดเล็ก ตาอยู่ในระดับแนวมุมปากหรือสูงกว่าเล็กน้อย ปากมีขนาดเล็ก ฐานครีบกันยาว ครีบอกมีก้านครีบแข็งคล้ายหนาม ครีบไขมันมีขนาดเล็ก ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวมีสีเงินหรือสีเทาเข้ม ด้านข้างลำตัวมีสีจางลง ส่วนท้องมีสีขาวเงิน (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 40 - 80 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาสวาย ได้แก่ ยอ ข่าย เบ็ด

การแพร่กระจาย พบปลาสวาย *P. hypophthalmus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาดุกด้าน *Clarias batrachus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Siluriformes

Family Clariidae

Clarias batrachus

รูปร่างลักษณะ ปลาดุกด้าน *C. batrachus* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาว ด้านท้ายมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีลักษณะแบนราบ ท้ายทอยมีลักษณะแคบและยื่นแหลมไปทางด้านหลัง ตามีขนาดเล็ก จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่ใกล้กับท้ายทอย ฐานของครีบหลังและครีบกันยาวมาก ครีบอกมีก้านครีบแข็งคล้ายหนามแหลมคม ครีบท้องเล็ก ปลายครีบหางมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีเทาจนถึงเทาดำ ส่วนท้องมีสีจาง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 20 - 35 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาดุกด้าน ได้แก่ ข่าย เบ็ด ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาดุกด้าน *C. batrachus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาดุกอูย *Clarias macrocephalus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Siluriformes

Family Clariidae

Clarias macrocephalus

รูปร่างลักษณะ ปลาดุกอูย *C. macrocephalus* ลำตัวรูปทรงกระบอกยาว ด้านท้ายมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีลักษณะแบนราบ ท้ายทอยมีลักษณะกลมมนและสั้น ไม่ยื่นแหลม ฐานของครีบหลังและครีบกันยาวมาก ครีบอกมีก้านครีบแข็งคล้ายหนามแหลมคม ปลายครีบหางมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีเหลืองหรือสีน้ำตาลปนดำ ส่วนท้องมีสีเหลือง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 20 - 35 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาดุกอยู่ ได้แก่ ข่าย เบ็ด ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาดุกอยู่ *C. macrocephalus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลากระทุงเหว *Xenentodon cancila*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Beloniformes

Family Belonidae

Xenentodon cancila

รูปร่างลักษณะ ปลากระทุงเหว *X. cancila* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาว ส่วนปากยื่นยาวไปทางด้านหน้า ตามีขนาดใหญ่ เกล็ดมีขนาดเล็ก ไม่มีเกล็ดบริเวณแผ่นกระดูกปิดเหงือก ครีบอกมีขนาดใหญ่ ครีบท้องมีขนาดเล็ก ครีบหลังและครีบก้นอยู่ค่อนข้างไปทางด้านท้ายของลำตัว โดยมีจุดเริ่มต้นของครีบตรงกันและขอบด้านท้ายของครีบมีลักษณะเว้าเข้าไป ลำตัวด้านบนมีสีเหลืองอมเขียว ด้านข้างและด้านล่างมีสีขาว ครีบใสหรือมีสีเทาจาง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 15 - 30 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากระทุงเหว ได้แก่ ยอ แห

การแพร่กระจาย พบปลากระทุงเหว *X. cancila* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาเข็ม *Dermogynys siamensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Beloniformes

Family Hemirhamphidae

Dermogynys siamensis

รูปร่างลักษณะ ปลาเข็ม *D. siamensis* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาว ส่วนปากล่างยื่นยาวไปทางด้านหน้ามาก ปากบนสั้นและมีลักษณะคล้ายรูปสามเหลี่ยม ตามีขนาดใหญ่ เกล็ดมีขนาดเล็ก ครีบหลังและครีบกันอยู่ค่อนข้างไปทางด้านท้ายของลำตัว โดยมีจุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หลังจุดเริ่มต้นของครีบกัน ครีบหางมีลักษณะโค้งมน ลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาลอ่อน ด้านล่างมีสีจางลง ส่วนครีบมีสีเทาอ่อน โปร่งแสง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 4 - 5 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาเข็ม ได้แก่ สวิง

การแพร่กระจาย พบปลาเข็ม *D. siamensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาไหลนา *Monopterus albus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Synbranchiformes

Family Synbranchidae

Monopterus albus

รูปร่างลักษณะ ปลาไหลนา *M. albus* ลำตัวเรียวยาว ส่วนหน้าและกลางลำตัวมีลักษณะกลมยาวคล้ายรูปทรงกระบอก ด้านท้ายเรียวเล็กและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีขนาดใกล้เคียงกับลำตัว ปากเรียวเล็กและยื่นไปทางด้านหน้า ตามีขนาดเล็กมาก ส่วนหางเรียวยาวและแบนทางด้านข้าง ผิวลำตัวมีเมือกสีนํกคลุม ไม่มีเกล็ดและครีบ ลำตัวมีสีน้ำตาลแดง ด้านบนมีสีเข้ม ส่วนด้านท้องมีสีจาง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 40 - 60 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาไหลนา ได้แก่ เบ็ด ลัน

การแพร่กระจาย พบปลาไหลนา *M. albus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาหลด *Macrognathus siamensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Synbranchiformes

Family Mastacembelidae

Macrognathus siamensis

รูปร่างลักษณะ ปลาหลด *M. siamensis* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวเล็กแหลม ตามีขนาดเล็ก ปากเล็กและยื่นแหลม ครีบหลัง ครีบกันและครีบหางแยกจากกัน ครีบหางมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีเทาอ่อน ด้านบนมีสีเทาเข้ม ส่วนท้องมีสีจาง มีจุดสีดำขอบสีขาว มีลักษณะคล้ายกับตาที่จัดเรียงตามแนวยาวตลอดความยาวของฐานครีบหลัง และมี 1 จุดที่โคนครีบหาง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 12 - 20 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาหลด ได้แก่ เบ็ด แห ลอบ

การแพร่กระจาย พบปลาหลด *M. siamensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลากระทิง *Mastacembelus faves*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Synbranchiformes

Family Mastacembelidae

Mastacembelus faves

รูปร่างลักษณะ ปลากระทิง *M. favus* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวเรียวยาวเล็ก ตามีขนาดเล็ก ปากเล็กและยื่นยาวแหลม ครีบหลัง ครีบกันและครีบหางเชื่อมต่อกัน จุดเริ่มต้นของก้านครีบอ่อนของครีบหลังอยู่ตรงกับจุดเริ่มต้นของก้านครีบอ่อนของครีบกัน ปลากระทิงมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีน้ำตาลอมเหลือง มีลายสีเข้มเป็นวงหรือเป็นปื้นตลอดทั้งตัว ครีบมีสีเข้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 30 - 60 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากระทิง ได้แก่ เบ็ด ลอบ

การแพร่กระจาย พบปลากระทิง *M. favus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาแป้นแก้ว *Parambassis siamensis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Ambassidae

Parambassis siamensis

รูปร่างลักษณะ ปลาแป้นแก้ว *P. siamensis* ลำตัวมีรูปร่างกลมรีและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวและตามีขนาดใหญ่ ลำตัวใสจนสามารถมองเห็นกระดูก ฐานครีบหลังและครีบกันยาว ก้านครีบแข็งของครีบกันอันที่ 3 ยาวที่สุด ครีบอกมีขนาดใหญ่ ใสและมีส่วนปลายโค้งมน ครีบหางมีลักษณะเว้าลึก ลำตัวใส ส่วนท้องมีสีขาวหรือสีเงินวาว ครีบใสหรือมีสีเทาเข้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 4 - 6 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาแป้นแก้ว ได้แก่ ยอ แห อวน

การแพร่กระจาย พบปลาแป้นแก้ว *P. siamensis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาหมอช้างเหยียบ *Pristolepis fasciata*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Nandidae

Pristolepis fasciata

รูปร่างลักษณะ ปลาหมอช้างเหยียบ *P. fasciata* ลำตัวรูปร่างกลมรีและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ตามีขนาดใหญ่และอยู่ค่อนข้างด้านบนของส่วนหัว ส่วนปากมีขนาดเล็กและยึดติดได้ ครีบอกมีลักษณะยาวรี ส่วนปลายโค้งมน ฐานของครีบหลังยาวและมีก้านครีบแข็งเป็นหนามแหลมจำนวนมาก ครีบหางมีขนาดใหญ่ส่วนปลายมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีน้ำตาล เหลือง เขียวหรือสีเทาเข้ม ด้านบนมีสีเข้ม ด้านท้องมีสีจางหรือสีเหลืองอ่อน มีแถบสีเข้มพาดตามขวางลำตัว 8 - 10 แถบ (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 8 - 16 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาหมอช้างเหยียบ ได้แก่ เบ็ด แห อวน ข่าย

การแพร่กระจาย พบปลาหมอช้างเหยียบ *P. fasciata* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาดุมซี *Nandus oxyrhynchus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Nandidae

Nandus oxyrhynchus

รูปร่างลักษณะ ปลาตุ้มซี *N. oxyrhynchus* ลำตัวมีรูปร่างกลมรีและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวเรียวยื่นยาวออกไปทางด้านหน้า ตามีขนาดใหญ่ ปากกว้างและยึดหดได้ ฐานของครีบหลังยาวและมีก้านครีบแข็งจำนวนมาก ส่วนปลายของครีบหางมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีน้ำตาลอมเหลือง มีลายสีเข้มเป็นปื้นกระจายอยู่ทั่วไปตั้งแต่ส่วนหัวจนถึงโคนครีบหาง ครีบอกและครีบหางใส ครีบอื่น ๆ มีสีเข้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 4 - 8 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาตุ้มซี ได้แก่ สวิง อวน

การแพร่กระจาย พบปลาตุ้มซี *N. oxyrhynchus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลานิล *Oreochromis niloticus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Cichlidae

Oreochromis niloticus

รูปร่างลักษณะ ปลานิล *O. niloticus* ลำตัวยาวคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีขนาดใหญ่ ครีบอกมีขนาดใหญ่ ฐานครีบหลังยาวมาก มีก้านครีบแข็งจำนวน 17 - 18 อัน ปลายครีบหางมีลักษณะตัดตรงหรือเว้าเล็กน้อย ลำตัวมีสีเขียวหรือน้ำตาลอมเหลือง ด้านบนของลำตัวมีสีเข้มกว่าทางด้านล่าง ครีบมีสีเหลืองหรือสีเทาจาง ครีบหลังและครีบหางมีจุดหรือลายอยู่ทั่วไป (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 12 - 25 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลานิล ได้แก่ ยอ ข่าย เบ็ด ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลานิล *O. niloticus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาบู่ทราย *Oxyeleotris marmoratus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Eleotrididae

Oxyeleotris marmoratus

รูปร่างลักษณะ ปลาบู่ทราย *O. marmoratus* ลำตัวรูปทรงกระบอก ด้านท้ายมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวมีขนาดใหญ่และปลายทางด้านหน้ามีลักษณะแบนลง ส่วนปากนูนและยื่นออกไปทางด้านหน้า ขากรรไกรล่างยื่นยาวมากกว่าขากรรไกรบน ส่วนต่ายื่นนูนเล็กน้อย ครีบหลังแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนหน้ามีลักษณะคล้ายครึ่งวงกลม ตอนหลังมีฐานยาวกว่าตอนหน้ามาก ครีบอกมีขนาดใหญ่และส่วนปลายมีลักษณะโค้งมน ฐานครีบกันค่อนข้างยาว ครีบหางมีลักษณะค่อนข้างกลมและมีขนาดใหญ่ ลำตัวมีสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลอมเหลือง มีลายเป็นจุดหรือเป็นปื้นอยู่ทั่วไป ครีบมีสีน้ำตาล น้ำตาลแดงหรือน้ำตาลเหลือง และมีแถบสีหรือจุดอยู่ทั่วไป (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 15 - 30 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาบู่ทราย ได้แก่ ยอ ข่าย ลอบ

การแพร่กระจาย พบปลาบู่ทราย *O. marmoratus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาหมอ *Anabas testudineus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Anabantidae

Anabas testudineus

รูปร่างลักษณะ ปลาหมอ *A. testudineus* ลำตัวป้อมและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนปากอยู่ปลายด้านหน้าสุดของส่วนหัว ฐานของครีบหลังและครีบกันยาว ครีบหลังมีก้านครีบแข็ง แหลม 17 - 18 อัน ครีบกันมีก้านครีบแข็งแหลม 8 - 10 อัน ขอบฝาปิดเหงือกมีลักษณะเป็นหยักแข็ง และคม ครีบหางมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีน้ำตาล เหลือง เขียวหรือสีเทาดำ ด้านท้องมีสีเหลือง ด้านท้ายของแผ่นปิดเหงือกมีจุดสีดำ (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 8 - 15 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาหมอ ได้แก่ ข่าย เบ็ด แห

การแพร่กระจาย พบปลาหมอ *A. testudineus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลากริมสี *Trichopsis pumila*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Belontiidae

Trichopsis pumila

รูปร่างลักษณะ ปลากริมสี *T. pumila* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนปากยื่นออกไปทางด้านหน้าและเข็ดขึ้นไปทางด้านบนเล็กน้อย ตามีขนาดใหญ่ ครีบหลังอยู่ค่อนไปทางด้านท้ายของลำตัว ฐานของครีบกันยาวมาก ส่วนปลายของครีบที่ยื่นออกไปมีลักษณะเรียวยาว ครีบหางมีปลายแหลมยาวชี้ตรง ลำตัวมีสีน้ำตาลอ่อน มีจุดสีเขียวหรือสีฟ้าเป็นประกายและมีแถบสีเข้มพาดตามแนวยาว ครีบมีจุดสีฟ้า แดงหรือสีน้ำตาลกระจายอยู่ทั่วไป (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 3 - 5 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากริมสี ได้แก่ ลอบ สวิง

การแพร่กระจาย พบปลากริมสี *T. pumila* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลากริมควาย *Trichopsis vittatus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Belontiidae

Trichopsis vittatus

รูปร่างลักษณะ ปลากริมควาย *T. vittatus* ลำตัวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนปากอยู่ปลายสุดทางด้านหน้าของส่วนหัว ตามีขนาดใหญ่ จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่ก่อนไปทางด้านท้ายของลำตัว ครีบท้องมีขนาดเล็กและส่วนปลายเรียวยาว ฐานของครีบกันยาว ครีบหางมีขนาดใหญ่ และส่วนปลายแหลมยาวชี้ตรง ลำตัวมีสีน้ำตาลอมแดง เหลือบสีฟ้าหรือสีเขียว ด้านข้างลำตัวมีแถบสีเข้มพาดตามแนวยาวจากปากจนถึงฐานครีบหาง จำนวน 3 แถบ มีจุดสีดำขนาดใหญ่อยู่บริเวณเหนือครีบอก ครีบหลัง ครีบกันและครีบหางมีจุดสีน้ำตาลแดงกระจายอยู่ทั่วไป (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 4 - 6 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากริมควาย ได้แก่ ลอบ สวิง

การแพร่กระจาย พบปลากริมควาย *T. vittatus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลากระดี่หม้อ *Trichogaster trichopterus*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Belontiidae

Trichogaster trichopterus

รูปร่างลักษณะ ปลากระตี่หม้อ *T. trichopterus* ครีบอกมีขนาดใหญ่ ครีบท้องมีลักษณะเป็นเส้นยาว ฐานครีบกันยาวมาก ครีบหลังยาวถึงฐานของครีบหาง ครีบหางมีลักษณะเว้าตื้น ลำตัวมีสีเทาจนถึงเทาดำ เหลือบสีฟ้าหรือสีเหลือง มีแถบสีเข้มพาดในแนวเฉียงตลอดความยาวของลำตัวหลายแถบ มีจุดกลมสีดำที่มีขนาดเท่ากับลูกตาบริเวณกลางลำตัว 1 จุด และบริเวณโคนหางอีก 1 จุด ครีบหลัง ครีบกันและครีบหางมีจุดสีส้ม เหลืองหรือสีเข้มกระจายอยู่ทั่วไป ครีบอกใสไม่มีสี (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 6 - 10 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากระตี่หม้อ ได้แก่ ข่าย ลอบ

การแพร่กระจาย พบปลากระตี่หม้อ *T. trichopterus* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาสลิด *Trichogaster pectoralis*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Belontiidae

Trichogaster pectoralis

รูปร่างลักษณะ ปลาสลิด *T. pectoralis* ลำตัวรูปร่างกลมรีและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนปากมีขนาดเล็ก ครีบอกมีขนาดใหญ่ ครีบท้องมีลักษณะเป็นเส้นยาว ครีบหลังอยู่ค่อนข้างไปด้านท้ายของลำตัว ปลายครีบหลังของปลาเพศผู้มีลักษณะยื่นยาว ครีบหางมีลักษณะเว้าตื้นและปลายมน ลำตัวมีสีน้ำตาล เทาหรือสีเขียว มีแถบสีเข้มพาดตามแนวยาวกลางลำตัว และมีแถบสีจางพาดขวางลำตัวหลายแถบ ครีบมีสีน้ำตาลหรือสีเทาเข้ม (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 15 - 20 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาสลิด ได้แก่ ยอ ข่าย เบ็ด ลอบ แห

การแพร่กระจาย พบปลาสลิด *T. pectoralis* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลากัด *Betta smaragdina*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Belontiidae

Betta smaragdina

รูปร่างลักษณะ ปลากัด *B. smaragdina* ลำตัวเรียวยาวและมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวสั้น ปากมีขนาดเล็กและเขี้ยวเล็กน้อย ส่วนปลายของครีบท้องมีลักษณะเป็นเส้นเรียวยาวฐานครีบกันยาว ส่วนปลายด้านท้ายของครีบกันเรียวยาว ครีบหางมีขนาดใหญ่ ลำตัวมีสีน้ำตาล เหลือบสีแดง น้ำเงินหรือสีเขียว และมีลายหรือจุดสีดำ ครีบอกใส (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 4 - 6 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากัด ได้แก่ สวิง

การแพร่กระจาย พบปลากัด *B. smaragdina* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาก้าง *Channa gachua*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Channidae

Channa gachua

รูปร่างลักษณะ ปลาก้าง *C. gachua* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาว ส่วนท้ายของลำตัวมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ส่วนหัวป้อมสั้น ครีบหางมีลักษณะโค้งมน ฐานครีบหลังและครีบกันยาวมาก ครีบอกมีขนาดใหญ่ ส่วนหัวและลำตัวมีสีน้ำตาลอ่อนจนถึงเทาเข้ม ส่วนท้องมีสีจาง ครีบหลัง ครีบกันและครีบหางมีสีเทา ส่วนขอบมีสีส้มหรือสีแดง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 10 - 20 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาก้าง ได้แก่ เบ็ด ลอบ

การแพร่กระจาย พบปลาก้าง *C. gachua* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลากระสง *Channa lucius*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Channidae

Channa lucius

รูปร่างลักษณะ ปลากระสง *C. lucius* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาว ส่วนหัวเรียวกเล็กตามีขนาดเล็ก ครีบหลังและครีบกันยาว ครีบอกมีขนาดใหญ่ ครีบหางมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีน้ำตาลอมเหลืองหรือสีเขียวเข้ม มีรอยดำเป็นปื้นทั้งส่วนหัวและลำตัว ส่วนท้องมีสีจาง ครีบมีสีน้ำตาลอมเหลือง มีจุดและลายสีเข้มสลับ (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 20 - 40 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลากระสง ได้แก่ เบ็ด ลอบ

การแพร่กระจาย พบปลากระสง *C. lucius* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาชะโด *Channa micropeltes*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Channidae

Channa micropeltes

รูปร่างลักษณะ ปลาชะโด *C. micropeltes* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาว ด้านหน้าของส่วนหัวมีลักษณะแบนลง ส่วนด้านท้ายของลำตัวมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ฐานครีบหลังและครีบก้นยาวมาก ครีบอกมีขนาดใหญ่ ปลายครีบหางมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีเขียวหรือเหลืองอมน้ำตาล ด้านข้างของลำตัวมีแถบสีเข้มพาดตามแนวยาว มีสีน้ำเงินอมเขียวหรือสีเข้มพาดขวางอยู่ทางส่วนบนของลำตัว ส่วนท้องมีสีจาง (ภาพที่ 5)

ปลาชะโดเป็นปลาขนาดใหญ่ ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 40 - 80 เซนติเมตร เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาชะโด ได้แก่ ยอ เบ็ด แห การแพร่กระจาย พบปลาชะโด *C. micropeltes* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาช่อน *Channa striata*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Perciformes

Family Channidae

Channa striata

รูปร่างลักษณะ ปลาช่อน *C. striata* ลำตัวรูปทรงกระบอกเรียวยาว ด้านหน้าของส่วนหัวมีลักษณะแบนลง ส่วนด้านท้ายของลำตัวมีลักษณะแบนทางด้านข้าง ปากกว้าง ตามีขนาดใหญ่ ด้านบนและด้านข้างของส่วนหัวมีเกล็ดขนาดใหญ่ปกคลุม ฐานครีบหลังและครีบก้นยาว ครีบอกมีขนาดใหญ่ ปลายครีบหางมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีน้ำตาลอ่อนจนถึงสีเทาดำ ด้านหลังมีสีเข้ม ด้านข้างของลำตัวมักมีแถบสีดำพาดในแนวเฉียง ด้านท้องมีสีจาง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 25 - 50 เซนติเมตร เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาช่อน ได้แก่ ข่าย เบ็ด ลอบ แห การแพร่กระจาย พบปลาช่อน *C. striata* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

ปลาปักเป้าดำ *Monotreta fangi*

การจัดหมวดหมู่

Phylum Chordata

Subphylum Vertebrata

Class Osteichthyes

Subclass Actinopterygii

Order Tetraodontiformes

Family Tetraodontidae

Monotreta fangi

รูปร่างลักษณะ ปลาปักเป้าดำ *M. fangi* ลำตัวรูปทรงกระบอกสั้น ส่วนหัวและปากมีขนาดเล็ก ตามีขนาดใหญ่ ผิวหนังมีปุ่มขนาดเล็กละเอียดอยู่ทั่วไป ครีบหลังและครีบกันมีขนาดเล็ก อยู่ค่อนข้างด้านหลังของลำตัว จุดเริ่มต้นของครีบหลังอยู่หน้าจุดเริ่มต้นของครีบกันเล็กน้อย ครีบหางมีขนาดใหญ่และปลายมีลักษณะโค้งมน ลำตัวมีสีเขียวปนเทาหรือน้ำตาล มีลายอยู่ทั่วไป บริเวณด้านหลังของลำตัวใต้ครีบหลังมีจุดสีแดงที่ล้อมรอบด้วยสีดำอยู่ด้านละ 1 แห่ง (ภาพที่ 5)

ลำตัวมีขนาดยาวประมาณ 4 - 8 เซนติเมตร

เครื่องมือประมงที่ใช้จับปลาปักเป้าดำ ได้แก่ ยอ เบ็ด แห อวน

การแพร่กระจาย พบปลาปักเป้าดำ *M. fangi* ในทุกบริเวณที่ทำการสำรวจ

แบบบันทึกข้อมูลนำเข้าระบบ NRPM-Ongoing Monitoring System

1. รหัสโครงการ 2556A13902017 รหัสชุดโครงการ -
2. ชื่อโครงการ
ความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำ การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
ในกลุ่มน้ำลำปายมาศ
Species Diversity of Aquatic Animals, Conservation and Sustainable
Utilization in Lumplaimas Basin
3. ชื่อนักวิจัย
นางพยอม รอดมงคลดี
4. หน่วยงานเจ้าของโครงการ
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (ทุนงบประมาณแผ่นดิน ประจำปี 2556
(สำหรับโครงการที่เข้าใหม่)
5. พื้นที่ดำเนินการวิจัย
กลุ่มน้ำลำปายมาศ ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา
6. รายงานความก้าวหน้า
6.1 แผนการดำเนินงานวิจัย (5 ขั้นตอน)

ขั้นตอน การดำเนินงาน (S1-S5)	ระยะเวลา												
	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.
S1 การเตรียม งานวิจัย/การศึกษา เอกสาร	แผน /	/	/	/									
	ผล 90%	95	95	100									
S2 กำหนด แผนการ/วิธีการ ดำเนินงาน	แผน /	/	/										
	ผล 90%	95	100										
S3 ดำเนิน งานวิจัย/ เก็บข้อมูล	แผน /	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
	ผล 10%	20	30	40	50	70	80	85	90	90			
S4 การวิเคราะห์ ต่าง ๆ	แผน /	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
	ผล 5%	10	20	30	35	45	50	60	70	80			
S5 จัดทำรายงาน และเผยแพร่	แผน					/		/				/	
	ผล					50		60					

6.2 งบประมาณการวิจัย

งวดเงิน (100%) ในปีงบประมาณ 2555	Q1 (%)			Q2 (%)			Q3 (%)			Q4 (%)		
	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.
งวดที่ 1 208,962 บาท (50%)												
งวดที่ 2 บาท (%)												
งวดที่ 3 บาท (%)												

6.3 ปัญหา/อุปสรรค

-

6.4 ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ปัญหา

-

ผู้รายงาน

(ผศ.ดร.พยอม รอดมงคลดี)

โทรศัพท์ 089-1908300

E-mail Address : phayom_rod@yahoo.co.th,

phayomrod@gmail.com

ภาคผนวก

ภาพที่ 6 แหล่งสำรวจในลำมาศบริเวณบ้านหนองโบสถ์ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 7 แหล่งสำรวจในลำมาศบริเวณบ้านโคกสะอาด อำเภอขำนิ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 8 แหล่งสำรวจในลำมาศบริเวณบ้านเข้ยม่วง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 9 แหล่งสำรวจในลำมาศบริเวณบ้านธารทอง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

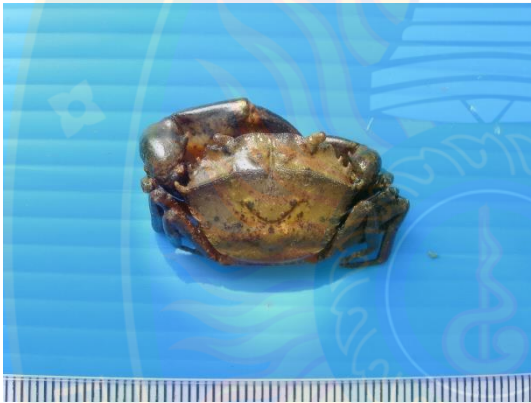

Macrobrachium lanchesteri

Macrobrachium yui

ภาพที่ 1 กุ้งน้ำจืดที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา

Siamthelphusa paviei

Somanniathelphusa dugasti

ภาพที่ 2 ปูน้ำจืดที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา

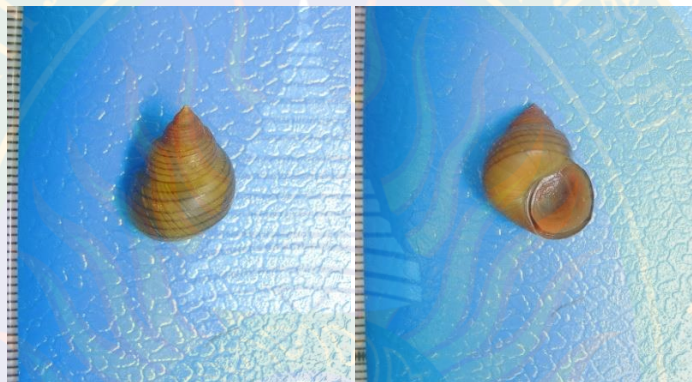

Filopaludina martensi cambodjensis

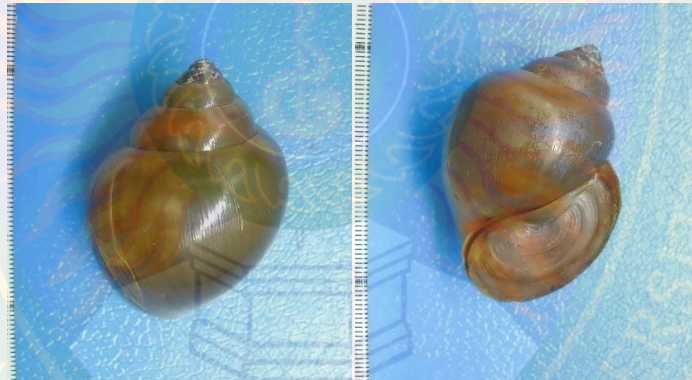
ภาพที่ 3 หอยกาบเดี่ยวที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา

Filopaludina martensi munensis

Filopaludina sumatrensis polygramma

Pila polita

Pila ampullacea

ภาพที่ 3 หอยกาบเดี่ยวที่สำรวจพบในลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา (ต่อ)

Pomacea canaliculata

Pomacea bridgesii

ภาพที่ 3 หอยกาบเดี่ยวที่สำรวจพบในลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา (ต่อ)

Scabies phaselus

Pilsbryoconcha exilis exilis

ภาพที่ 4 หอยกาบคู่ที่สำรวจพบในลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา

Chitala ornata

Notopterus notopterus

Paralaubuca typus

Esomus metallicus

Rasbora borapetensis

Cyclocheilichthys apogon

Puntiplites proctozysron

Systomus partipentazona

ภาพที่ 5 ปลาที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา

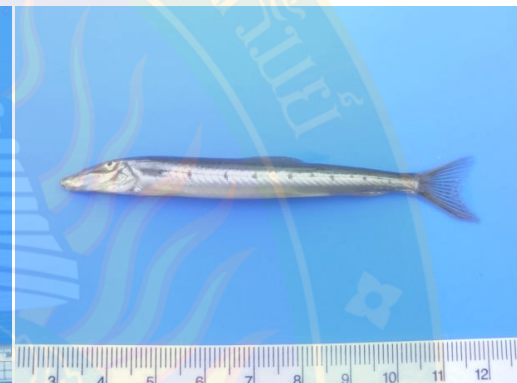
Osteochilus hasselti

Osteochilus melanopleura

Hampala dispar

Acanthopsis thiemmethdi

Syncrossus helodes

Mystus mysticetus

Ompok krattensis

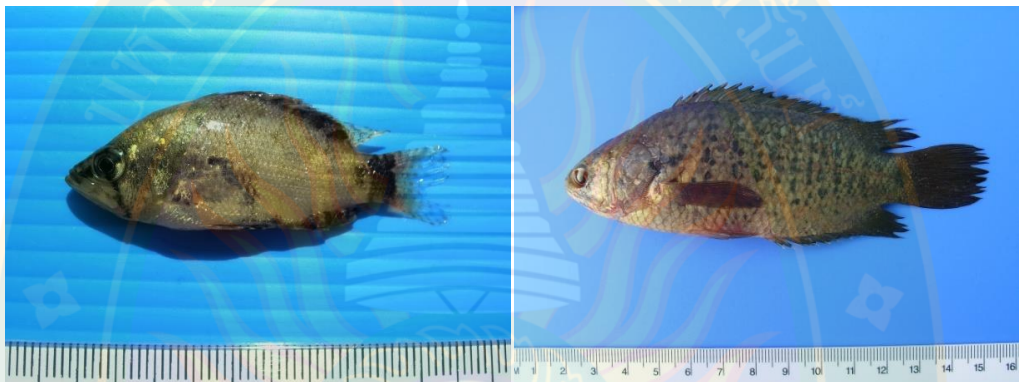
Micronema apogon

ภาพที่ 5 ปลาที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา (ต่อ)

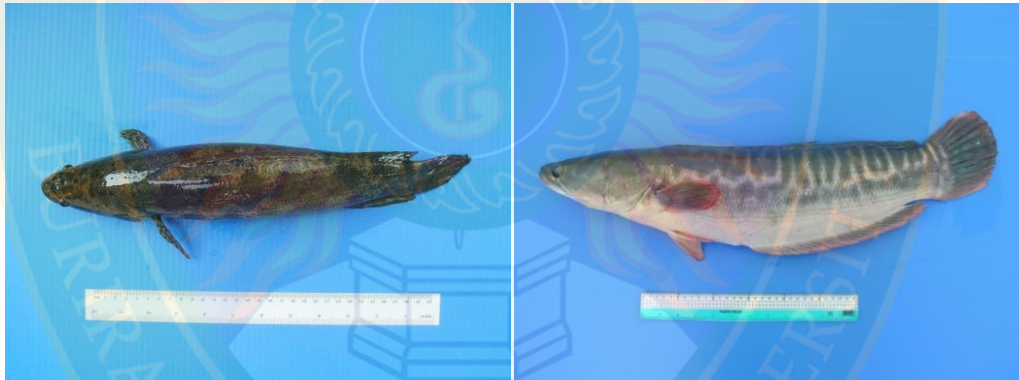
Xenantodon cancila

Mastacembelus faves

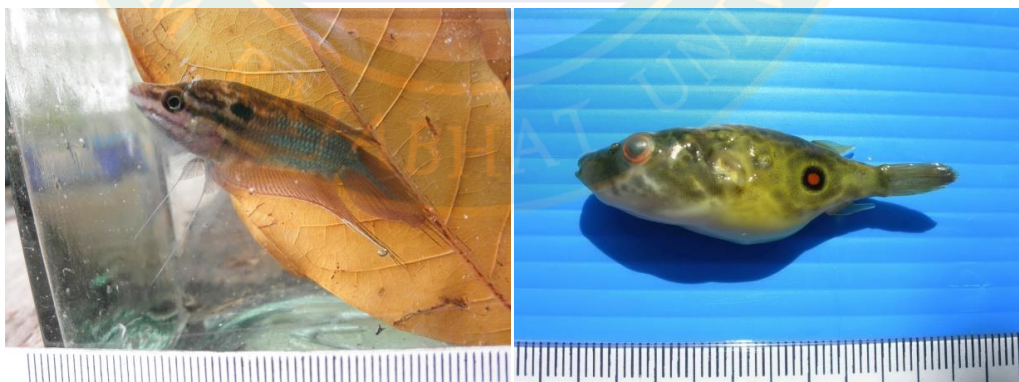
Nandus oxyrhynchus

Anabas testudineus

Channa lucius

Channa micropeltes

Trichopsis vittatus

Monotreta fangi

ภาพที่ 5 ปลาที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา (ต่อ)

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กึ่งน้ำจืดที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และนครราชสีมา.....	62
2	ปูน้ำจืดที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และนครราชสีมา.....	62
3	หอยกาบเดี่ยวที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และนครราชสีมา.....	62
4	หอยกาบคู่ที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และ นครราชสีมา.....	64
5	ปลาที่สำรวจพบในกลุ่มน้ำลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์และนครราชสีมา.....	65
6	แหล่งสำรวจในลำมาศบริเวณบ้านหนองโปลา อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์.....	74
7	แหล่งสำรวจในลำมาศบริเวณบ้านโคกสะอาด อำเภอขาม จังหวัดบุรีรัมย์.....	74
8	แหล่งสำรวจในลำมาศบริเวณบ้านเข้ยม่วง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	75
9	แหล่งสำรวจในลำมาศบริเวณบ้านธารทอง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา.....	75

เอกสารอ้างอิง

- กรมทรัพยากรน้ำ. 2551. **การบริหารจัดการลุ่มน้ำ**. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและประสาน
มวลชน.
- ธงชัย จำปาศรี. 2542. **การศึกษาอนุกรมวิธานของปลาในแม่น้ำยม**. วิทยานิพนธ์
(วิทยาศาสตร์การประมง) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประจวบ หล้าอุบล. 2523. **กุงน้ำจืดบางชนิดของประเทศไทย**. วารสารการประมง.
33(5) : 498-507.
- ประพาส โฉลกพันธรัตน์. 2545. **การศึกษาประชากรปลาในแม่น้ำพอง**. รายงานการวิจัย.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- พิมลพรรณ ลีละวัฒนากุล. 2518. **อนุกรมวิธานของกุงพาลีโมนิดในประเทศไทย**.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พยอม รอตมงคลดี. 2547. **GMOs ทางเลือกใหม่ของผู้บริโภค**. วารสารบัณฑิตศึกษา.
3(1) : 34-42.
- พยอม รอตมงคลดี และสำลวน ศาลางาม. 2545. **ความหลากหลายของชนิดหอยน้ำจืด
ในเขตอำเภอเมืองและอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์**. รายงานการวิจัย. สถาบัน
ราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- พยอม รอตมงคลดี และอัมพวัน ชานิพันธ์. 2545. **ความหลากหลายของหอยน้ำจืดในเขต
อำเภอขามและอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์**. รายงานการวิจัย. สถาบันราชภัฏ
บุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- พยอม รอตมงคลดี จำนงค์ รอตมงคลดี และงามตา โอภาสดี. 2552. **ความหลากหลาย
ของชนิดปลาน้ำจืด และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในแม่น้ำมูล ในเขตอำเภอ
พุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์**. รายงานการวิจัย. บุรีรัมย์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุภาพ ณ นคร ทศนีย์ แจ่มจรรยา พินิจ หวังสมนึก ไพรัช ทาบสีแพร และญาดา พลแสน.
2542. **ความหลากหลายของสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่ใช้เป็นอาหารในจังหวัด
ขอนแก่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย**. รายงานผลการวิจัยด้าน
ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย. Work Press Printing, กรุงเทพฯ.

- สถาบันประมงน้ำจืดแห่งชาติ. 2554. การแพร่กระจายของพันธุ์ปลาน้ำจืดในประเทศไทย. [On-line]. Available : http://www.fisheries.go.th/dof_thai/knowledge/reservoir/reservoir_index.htm. [2011, May 25].
- วรพล เองวานิช ธวัช ชินราศี อรวรรณ ชินราศี และวาที คงบรรทัด. 2541. ความหลากหลายของชนิดของปลาในอันดับเปอร์ซิฟอร์เมสในแม่น้ำชีของจังหวัดมหาสารคาม. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 17(1) : 146-157.
- Alfred, E. R. 1966. The fresh-water fishes of Singapore. *Zoologische Verhandelingen*. 78 : 1-68.
- Brandt, R. 1974. The non-marine aquatic mollusca of Thailand. *Archiv fur Molluskenkund*. 105: 1-423.
- Cervancia, M. and M. Kotellat. 2007. *Cyclocheilichthys schoppeae*, a new species of freshwater fish (Teleostei: Cyprinidae) from Northern Palawan, Philippines. *Raffles Bull. Zool*. 55(1): 141-145.
- Chen, I.-S. and M. Kottelat. 2003. Three new freshwater gobiis of the genus *Rhinogobius* (Teleostei: Gobiidae) from Northeastern Laos. . *Raffles Bull. Zool*. 51(1): 87-95.
- Chen, I.-S. and H. H. Tan. 2005. A new species of freshwater goby (Teleostei: Gobiidae: *Stiphodon*) from Pulau Tioman, Pahang, Peninsular Malaysia. *Raffles Bull. Zool*. 53(2): 237-242.
- Chong, S. S. C. and H. W. Khoo. 1987. *Macrobrachium ahkowi* nom. nov., a replacement name for *Macrobrachium johnsoni* Chong & Khoo, 1987, preoccupied by *Macrobrachium johnsoni* Ravindranath, 1979 (Decapoda: Caridea: Palaemonidae). *Zoologische Mededelingen*. 6 (31) : 561-562.
- Chong, S. S. C., H. W. Khoo and P. K. L. Ng. 1987. Presence of the Japanese freshwater prawn *Macrobrachium nipponense* (De Haan, 1849) (Decapoda: Caridea: Palaemonidae) in Singapore. *Zoologische Mededelingen*. 61(22) : 313-317.
- Chuensri, C. 1973. **Freshwater crabs of Thailand**. Bangkok : Kasetsart University.
- Fitzpatrick, J. F. 1983. **Freshwater Crustacea**. Wn. C. Brown, Iowa.

- Jayachandran, K. V. 2001. **Palemonid prawns : Biodiversity, Taxonomy, Biology and management.** Science Publishers, New Hamshire.
- Hee, H. M. and W. J. Rainboth. 1999. The bagrid catfish genus *Hemibagrus* (Teleostei: Siluriformes) in Central Indochina with a new species from the Mekong River. **Raffles Bull. Zool.** 47(2): 555-576.
- Kotellat, M. 1985. Fresh-water fishes of Kampuchea: a provisory annotated check-list. **Hydrobiologia.** 121 : 249-279.
- Kurian, C. V. and V. O. Sebastian. 1976. **Prawns and prawn fisheries of India.** Hindustan Publishing Corporation, Delhi.
- Motomura, H. and S. Tsukawak. 2006. New species of the threadfin genus *Polynemus* (Teleostei: Polynemidae) from the Mekong River Basin, Vietnam, with comments on the Mekong species of *Polynemus*. **Raffles Bull. Zool.** 54(2): 459-464.
- Naiyanetr, P. 1994a. On two species of terrestrial crabs of the genus *Dromothelphusa* Naiyanetr, 1992 (Crustacea: Decapoda: Brachyura: Potamidae) from Thailand. **Raffles Bull. Zool.** 42(3): 689-694.
- 1994b. On three new genera of Thai ricefield crabs allied to *Somanniathelphusa* Bett, 1968 (Crustacea: Decapoda: Brachyura: parathelphusidae). **Raffles Bull. Zool.** 48(3): 695-700.
- Ng, H. H. 2004. *Oreoglanis macronemus*, a new species of glyptosternine Catfish (Teleostei: Siluriformes: Sisoridae) from Northern Laos. **Raffles Bull. Zool.** 52(1): 209-213.
- 2005. *Amblyceps carinatum*, a new species of hillstream catfish from Myanmar (Teleostei: Amblycipitidae). **Raffles Bull. Zool.** 53(2): 243-249.
- Ng, H. H. and I. Rachmatika. 1999. The catfishes (Teleostei: Siluriformes) of Bentuang Karimun National Park, West Kalimantan, Indonesia. **Raffles Bull. Zool.** 47(1): 167-183.
- 2005. *Glyptothorax exodon*, a new species of rheophilic catfish from Borneo (Teleostei: Sisoridae). **Raffles Bull. Zool.** 53(2): 251-255.

- Ng, H. H. and H. H. Tan. 2004. *Ompok platyrhynchus*, a new silurid catfish (Teleostei: Siluridae) from Borneo. **Zootaxa**. 580: 1-11.
- Ng, H. H., S. Wirjoatmodjo and R. K. Hadiaty. 2004. *Kryptopterus piperatus*, a new species of silurid catfish (Teleostei Siluridae) from Northern Sumatra. **Ichthyol. Explor. Freshwaters**. 15(1): 91-95.
- Ng, P. K. L. 1985. Freshwater decapoda crustaceans from Pulau Tioman, West Malaysia. **Zoologische Mededelingen**. 59(14) : 149-162.
- . 1990. Freshwater crabs and prawns of Singapore. **Essay in Zoology**. Singapore : Singapore University.
- . 1995. The freshwater crabs and prawns (Crustacea: Decapoda) of Bako National Park, Sarawak, Malaysia, with descriptions of one new genus and three new species. **Raffles Bull. Zool.** 43(1) : 181-205.
- Nyanti, L., L. T. Yee and K. Adha. 1990. **Freshwater fishes from Bario, Kelabit Highlands Sarawak**. [On-line]. Available : [http://www._arbec.com.my/pdf/art4sep0ct99.PDF](http://www.arbec.com.my/pdf/art4sep0ct99.PDF). [2011, May 10]
- Rahim, K. A. A., S. M. Long and F. Abang. 2002. **A survey of freshwater fish fauna in the upper rivers of Crocker Range National Park Sabah, Malaysia**. [On-line]. Available : <http://www.arbec.com.my/pdf/art9julysep02.pdf>. [2011, May 10].
- Rainboth, W. J. 1996a. **The Taxonomy, Systematics, and Zoogeography of *Hypsibarbus*, a new genus of large barbs (Pisces, Cyprinidae) from the river of Southeastern Asia**. Berkeley : University of California Press.
- . 1996b. **Fish of the Cambodian Mekong**. Rome : Food and Agriculture Organization of the United Nation.
- Robert, T. R. 1998. *Pseudocheneis sympelvicus* a new species of rheophilic sisorid catfish from Laos (Mekong Basin). **Raffles Bull. Zool.** 46(2): 289-292.
- . (2007). The “Celestial Pearl Danio”, a new genus and species of colourful minute cyprinid fish from Myanmar (Pisces: Cypriniformes). **Raffles Bull. Zool.** 55(1): 131-140.

- Shy, J.-Y., P. K. L. Ng and H.-P. Yu. 1994. Crabs of the genus *Geothelphusa* Stimpson, 1858 (Crustacea: Decapoda: Brachyura: Potamidae) from Taiwan, with descriptions of 25 new species. **Ruffles Bull. Zool.** 42(4) : 781-846.
- Smith, H. M. 1945. The freshwater fishes of Siam, or Thailand. **Smithsonian Institution United States Nation Museum Bulletin.** 188 : 1-622.
- Storer, T. I., R. L. Usinger, R. C. Stebbins and J. W. Nybakken. 1979. **General Zoology** (6th ed.). McGraw-Hill, New York.
- Suvatti, C. 1937. **Checklist of aquatic fauna in Siam.** Bureau of Fisheries, Bangkok.
- Thompson, F. G. 2004. **An identification of manual for the freshwater snails of Florida.** [On-line]. Available: <http://www.flmnh.ufl.edu/natsci/malacology/fl-snail/snail/snails1.htm>. [2011, January 10]
- Vidthayanon, C. 1993. **Taxonomic revision of the catfish Family Pangasiidae.** Unpublished doctoral dissertation, Tokyo University, Tokyo.
- Zhang, E. 2006. *Garra rotundinasus* a new species of cyprinid fish (Pisces : Teleostei) from the Upper Irrawaddy River Basin, China. **Ruffles Bull. Zool.** 54(2): 447-453.
- Zhou, W., X.-F. Pan and M. Kottelat. 2005. Species of *Garra* and *Discogobio* (Teleostei: Cyprinidae) in Yuanjiang (Upper Red River) Drainage of Yunnan Province, China with description of a new species. **Zoological Studies.** 44(4): 445-453.
- Zhou, W., Y. Yang, X. Li and M.-H. Li. 2006. A review of the catfish genus *Pseudexostoma* (Siluriformes: Sisoridae) with description of a new species from the Upper Salween (Nujiang) Basin of China. **Ruffles Bull. Zool.** 55(1): 147-155.